

Slovník územního rozvoje

Pojmy, které jsou **neaktuální, časově omezené nebo vychází z neplatných právních předpisů**, jsou ze slovníku průběžně vyřazovány.

V tomto souboru jsou k dispozici pro studijní účely.

1. Aglomerace regionální sídelní
2. Akustický orientační a informační maják
3. Areál zdraví
4. Archivace územně plánovací dokumentace
5. Atraktivita města
6. Autobusové stanoviště
7. Blokace pozemků
8. Bytová kapacita
9. Centrum lokální
10. Centrum městské
11. Části regulovaného pozemku pro zástavbu hlavní budovou
12. Dobrozdání
13. Dokumentace ochrany přírody a krajiny
14. Dopravní pás
15. Dopravní pruh
16. Dotčený orgán státní správy
17. Druhový soubor (podskupina) občanských zařízení
18. Estetizace prostředí
19. Funkční komplexita
20. Generace sídelního útvaru
21. Hlavní budovy
22. Hospodářsko-technické úpravy půdy
23. Chráněná přírodní památka
24. Chráněný přírodní výtvar
25. Indukční smyčka
26. Informace o území
27. Informační servis státu (ISS)
28. Iniciativa Equal
29. Iniciativa Interreg III
30. Iniciativa Interreg IVC
31. Jádru regionální sídelní aglomerace
32. Klasifikace ekonomických činností odvětvová (OKEČ)
33. Komplexní bytová výstavba
34. Kooperační seskupení
35. Krajina sídla
36. Látky ovlivňující klimatický systém Země
37. Městský region
38. Městský sídelní útvar
39. Mimopracovní dojíždka
40. Místní přivaděč
41. Nadřízený orgán územního plánování
42. Následně schválená územně plánovací dokumentace
43. Nástupní centrum cestovního ruchu
44. Návrh usnesení o schválení ÚPD
45. Návrh územně plánovací dokumentace
46. Nemotoristická komunikace
47. Nestřediskové sídlo
48. Nestřediskové sídlo trvalého charakteru

49. Nestřediskové sídlo ostatní
50. Oblast klidu (klidová oblast)
51. Obor (skupina) občanských zařízení
52. Obrat dojížděky
53. Obvod kooperační
54. Obvod průmyslový
55. Obytná část
56. Obytná funkce
57. Obytná skupina
58. Odb. způsobilost pro posuz. vlivu na ŽP
59. Odpad bytový
60. Odpadové suroviny, viz druhotné suroviny
61. Orientační bod pro zrakově postižené osoby
62. Orientační znak pro zrakově postižené osoby
63. Pásmo regionální sídelní aglomerace
64. Plán územní dílčí
65. Plán vodohospodářský směrný
66. Plánování sociální
67. Podklady územně technické (ÚTP)
68. Podoblast cestovního ruchu
69. Pořizování územně plánovací dokumentace
70. Pracovní dojížděka
71. Program regenerace historických měst
72. Program revitalizace říčních systémů
73. Program rozvoje územního obvodu obce
74. Průzkumy a rozbory
75. Přestavba demoliční
76. Přestavba modernizační
77. Přestavba smíšená
78. Přidružené centrum osídlení
79. Půda mimohonová
80. Rajonizace zemědělské výroby
81. Regionální komplex potravinového hospodářství
82. Regulovaný okrsek
83. Rekreační prostor
84. Rozhodnutí kolaudační
85. Rozhodnutí o stavební uzávěře
86. Řízení námitkové
87. Sadovnická, krajinářská, zahradní úprava
88. Seznam pozemků pro výstavbu rodinných domků
89. Seznam znečišťujících látek
90. Schvalovací doložka územně plánovací dokumentace
91. Schvalování územně plánovací dokumentace
92. Sídlo nízké urbanistické hodnoty
93. Sídlo proměnlivé urbanistické hodnoty
94. Sídlo průměrné urbanistické hodnoty
95. Sídlo vysoké urbanistické hodnoty
96. Sítě obcí rozvodné
97. Skladové hospodářství
98. Skladový obvod
99. Skupinová zástavba
100. Směrná část územně plánovací dokumentace
101. Socialistická péče o životní prostředí
102. Sosiekoregion
103. Souhrnné pozemkové úpravy (SPÚ)
104. Soustava osídlení středisková
105. Spádové území (střediska osídlení místního významu)

106. Speciální stavební úřad
107. Společná trasa podzemních vedení
108. Společnost veřejného rozvoje
109. Stanovisko dotčeného správního úřadu
110. Stanovisko nadřízeného orgánu k návrhu ÚPD
111. Stanovisko souborné
112. Státní program regionálního rozvoje
113. Stavba jednoduchá
114. Stavební čára nepřekročitelná
115. Stavební čára vnější
116. Stavební čára vnitřní
117. Stavební čára závazná
118. Stránky životního prostředí
119. Středisko (areál) volného času
120. Středisko osídlení
121. Středisko osídlení místního významu
122. Středisko osídlení obvodního významu
123. Stupně územně plánovací dokumentace
124. Stupně životního prostředí
125. Systémové pojetí životního prostředí
126. Šířka regulovaného pozemku při parcelaci
127. Transformovna
128. Turistifikace
129. Umisťování reklam
130. Upuštění od územního řízení
131. Urbanizačný priestor (SSR)
132. Úroveň životního prostředí
133. Území (zóna) zvláštní architektonické péče
134. Územní nařízení
135. Územní plán velkého územního celku
136. Územní prognóza
137. Územní projekt
138. Uživatel (ve výstavbě)
139. Věková skladba obyvatelstva
140. Velký územní celek
141. Veřejné jednání (proces projednání ÚPD)
142. Volně stojící domy
143. Výrobně organizační jednotka
144. Výtvarná kompozice města
145. Zábrana
146. Zástavba jednostranně na rozhraní pozemků
147. Zastavěné území obce k 1. 9. 1966
148. Zastavitelné území
149. Závazná část územně plánovací dokumentace
150. Závodová doprava
151. Zemědělsko-potravinářský komplex
152. Zemědělsko-průmyslový komplex

ZRUŠENO Aglomerace regionální sídelní

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Podle usnesení č. 4/1976 o návrhu urbanizace a dlouhodobého vývoje osídlení ČSR se vytvářelo 13 regionálních sídelních aglomerací, jejichž jádrovými městy byla tehdejší krajská města a další významná regionální centra (současná krajská města).

ÚPD těchto regionálních aglomerací a jejich jádrových měst schvalovala vláda, přičemž existovaly ještě 3 další skupiny měst (v aglomeracích i mimo aglomerace), jejichž ÚPD schvalovaly KNV.

Jednalo se o:

- jádrová města aglomerací (Karviná, Frýdek-Místek, Teplice, Most, Chomutov, Ostrov, Sokolov, Cheb;
- přidružená sídelní centra v aglomeracích (Kladno, Mělník, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Český Brod, Říčany, Blansko, Tišnov, Rosice, Ivančice, Slavkov, Židlochovice, Český Těšín, Havířov, Třinec, Rokycany, Blíčina, Kadaň, Litvínov, Chrudim, Přerov, Prostějov, Jablonec nad Nisou, Tanvald, Smržovka, Otrokovice);
- významná centra osídlení, mimo aglomerace (Kolín, Kutná Hora, Mladá Boleslav, Příbram, Strakonice, Písek, Tábor, Klatovy, Česká Lípa, Nový Bor, Děčín, Litoměřice, Lovosice, Náchod, Trutnov, Ústí nad Orlicí, Česká Třebová, Břeclav, Hodonín, Kroměříž, Uherské Hradiště, Znojmo, Nový Jičín, Kopřivnice, Opava, Valašské Meziříčí, Vsetín, Šumperk, Záhřeb).

V roce 1983 schválila vláda usnesení č. 26/1983 ke zprávě o krajských koncepcích urbanizace a vývoje osídlení v ČSR. Území se soustředěným osídlením se členila na:

- a) sídelní regionální aglomerace
- b) městské regiony.

Toto usnesení předpokládalo 11 sídelně regionálních aglomerací (oproti usnesení č. 4/1976 byla vypuštěna Jihlavská regionální aglomerace a dostala název Jihlavský městský region; dřívejší Královéhradecká a Pardubická sídelní regionální aglomerace byla spojena jako jedna Hradecko-Pardubická aglomerace).

U 3 dalších sídelních regionálních aglomerací byl upraven název, kromě krajského města bylo s pomlčkou uvedeno i druhé významné město, aby se zdůraznil regionální význam aglomerace. Vedle sídelních regionálních aglomerací bylo vyčleněno i 23 městských regionů jako významných center mimo sídelní regionální aglomerace. Jak sídelní regionální aglomerace, tak i městské regiony měly významná centra označena jako jádra aglomerace nebo městského regionu a méně významná centra jako přidružená centra osídlení. Takto vyznačená centra osídlení značně ovlivňovala územní rozvoj až do roku 1993, kdy byla příslušná usnesení vlády definitivně zrušena.

Regionální politika, územní disparity a dopady hospodářské krize v české republice. Praha: ÚRS Praha, a.s., 2011.

ZRUŠENO Akustický orientační a informační maják

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Pro účely této vyhlášky se rozumí akustickým orientačním majákem akustické zařízení s vyhrazenými tóny případně doplněnými o hlasovou frázi, které je v trvalém provozu nebo je dálkově spouštěno zrakově postiženými osobami.

Vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, § 2. (Zrušena)

ZRUŠENO Areál zdraví

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soubor ploch a zařízení různé velikosti a skladby ke krátkodobému využití volného času spontánní tělovýchovou. Zřizuje se ve městech, na vesnici a v rekreačních oblastech, obvykle občanskou svépomocí.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Archivace územně plánovací dokumentace

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Územně plánovací dokumentaci, jejíž platnost je ukončena, odevzdá orgán územ. plánování k trvalému uložení a archivování příslušnému stát. archivu. (Vyhláška č. 131/1998 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, § 22. - zrušena)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Atraktivita města

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dosah funkcí města a nabídky jeho služeb, kterými město působí na obyvatele spádového obvodu, jehož poloměr se různí podle druhu nabídky. Atraktivita se projevuje jednak pravidelnou pracovní i nepracovní dojížděkou do města, jednak občasnými a sezónními návštěvami města; lze ji měřit počtem denního obyvatelstva města nebo návštěvností jeho centra ve vymezeném časovém úseku dne.

Zásady a pravidla územního plánování: Návosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Autobusové stanoviště

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Autobusové stanoviště je místo soustředění většího počtu autobusových zastávek, zpravidla na veřejné komunikaci, na části náměstí apod.

Zásady a pravidla územního plánování: Návosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Blokace pozemků

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Blokace pozemků je seskupení pozemků shodných vlastností a jejich spojení do velkoplošných celků orné půdy.

Zásady a pravidla územního plánování: Návosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Bytová kapacita

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Bytová kapacita je počet osob, které lze v objektu (obytné budově, obytné zóně apod.) ubytovat při dodržení zalidnění bytů stanoveného normou (ČSN 734 301) pro příslušné velikostní (kategorie bytů).

Zásady a pravidla územního plánování: Návosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Centrum lokální

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Centrum lokální je centrum vysunuté do těžiště zájmů obyvatelstva městských obvodů a čtvrtí nebo průmyslových obvodů. Odlehčuje přetíženému městskému centru, slouží denním i občasným potřebám obyvatel, obsahuje místní služby, vybavenost atd. (Krásný, Jan: Návosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Centrum městské

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zpravidla centrální část města, v níž jsou soustředěny důležité politické, správní a kulturní instituce a jiná občanská zařízení celoměstského a vyššího významu. Je střediskem společenského života a funkčně i výtvarně nejvýznamnější částí města.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Části regulovaného pozemku pro zástavbu hlavní budovou

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Část regulovaného pozemku, kde regulační plán připouští zástavbu hlavní budovou, respektive hlavními budovami.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Dobrozdání

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Dobrozdání je vyjádření příslušného orgánu územního plánování o souladu zpracované územně plánovací dokumentace se zákony, úkoly a cíli územního rozvoje a o koordinaci s územně plánovací dokumentací sousedících území. Dobrozdání je podmínkou schválení územně plánovací dokumentace.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

ZRUŠENO Dokumentace ochrany přírody a krajiny

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Tento pojem není v ČR legislativně vymezen. Dokumentaci ochrany přírody a krajiny představují především dokumentace územních systémů ekologické stability a další dokumenty, které spravují orgány ochrany přírody. Těmito dokumenty jsou např. ústřední seznam ochrany přírody, státní a okresní koncepce ochrany přírody a krajiny, plány péče o zvláště chráněná území apod.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

ZRUŠENO Dopravní pás

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souvisle zpevněná část koruny silniční komunikace, složená z více dopravních pruhů; podle účelu, jemuž je určen, se rozeznává jízdní pás a přidružený pás.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Dopravní pruh

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zpevněná část koruny silniční komunikace, určená pro jeden dopravní proud silničních vozidel nebo chodců. Podle účelu, jemuž je určen, se rozeznává: jízdní pruh, přídatný pruh, přidružený pruh.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Dotčený orgán státní správy

Anglický překlad

Respective Authority

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Z hlediska komplexního přístupu k územnímu plánování a řešení konkrétních staveb je nezbytná spolupráce orgánu územního plánování a stavebního řádu s dotčenými orgány státní správy - DOSS, spolupůsobícími při pořizování územně plánovací dokumentace, územním, stavebním a kolaudačním řízení. DOSS chrání celospolečenské zájmy nejen na úseku ekonomickém, ale zejména na úseku ochrany a tvorby životního prostředí.

Dotčený orgán státní správy je ten orgán, kterému je zákonem tato pravomoc přiznána. Stavební úřad musí rozhodnout pouze v souladu se stanoviskem dotčeného orgánu. Postup dotčených orgánů státní správy upravují zvláštní předpisy.

U územního plánu velkého územního celku (VÚC) je věnována zvláštní pozornost projednání s dotčenými obcemi, které reprezentují důležité místní zájmy a jimž se přiznává právo uplatňovat námitky, o kterých musí rozhodnout schvalující orgán územního plánu VÚC (Ministerstvo pro místní rozvoj).

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Dotčenými orgány státní správy jsou ty správní úřady, které při pořizování územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů hájí zájmy chráněné podle zvláštních předpisů a se kterými musí být dohodnut:

- návrh zadání územně plánovací dokumentace,
- souborné stanovisko,
- návrh územně plánovací dokumentace.

Příslušný zvláštní předpis a jeho ustanovení určují rozsah pravomocí dotčených orgánů státní správy vznášet požadavky na obsah jednotlivých druhů územně plánovací dokumentace (v jakém rozsahu a v kterých věcných záležitostech). Dotčené orgány státní správy ve svých stanoviscích tedy provádějí obecná ustanovení zvláštních předpisů v konkrétním území, v konkrétní situaci a s ohledem na charakter příslušného druhu územně plánovací dokumentace.

Problémem může být na jedné straně překračování tohoto zmocnění, na druhé straně to, že dotčené orgány státní správy neuplatní ve svých stanoviscích požadavky, které z příslušných předpisů vyplývají. I při případném opomenutí dotčených orgánů státní správy je povinností projektanta i pořizovatele respektovat ustanovení zvláštních předpisů.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Orgán státní správy, hájící veřejné zájmy chráněné zvláštními předpisy, jsou-li tyto zájmy dotčeny navrhovaným řešením územně plánovací dokumentace nebo územním rozhodnutím. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Druhový soubor (podskupina) občanských zařízení

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soubor občanských zařízení, jež mají stejný nebo příbuzný hlavní účel a podobné funkčně provozní vlastnosti a jejichž kapacita se vyjadřuje stejnou účelovou jednotkou (např. žákovské místo, sedadlo, m² podlažní plochy apod.).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Estetizace prostředí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Estetizace prostředí je cílevědomé uspořádání vnímatelných hmotných forem prostředí pro uspokojení estetické potřeby člověka a společnosti.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Funkční komplexita

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vlastnost celkové struktury územního celku charakterizovaný vztahem mezi jednotlivými urbanistickými funkcemi na určitém stupni střediskové sídelní soustavy v určitém časoprostorovém dosahu. vzájemné proporce funkčních složek odpovídají společensky uznaným potřebám (vyjádřeným např. urbanistickými ukazateli) do té míry, že umožňují bezkolizní fungování a vývoj územního celku.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Generace sídelního útvaru

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhrn stavebních i nestavebních procesů, zásahů a opatření, jimiž se zhodnocuje urbanistická struktura a životní prostředí sídelního tvaru (zóny).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Hlavní budovy

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Hlavní budovy jsou budovy, které slouží přípustnému, případně podmíněnému funkčnímu využití stanovenému územním plánem obce.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Hospodářsko-technické úpravy půdy

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhrn technických a hospodářských opatření, jejichž účelem je přizpůsobit rozdrobený půdní fond požadavkům zemědělské velkovýroby: scelování zemědělských pozemků, a s ním spojené terénní, vodohospodářské a jiné úpravy, jež přispívají k vyšší výnosnosti zemědělské výroby.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Chráněná přírodní památka

Definice dle jiných právních předpisů

Chráněné přírodní výtvoř a chráněné přírodní památky vyhlášené podle § 6 zákona č. 40/1956 Sb. se tímto prohlašují za přírodní památky (§ 36), pokud nebudou zařazeny do kategorie národních přírodních rezervací (§ 28), přírodních rezervací (§ 33) nebo národních přírodních památek (§ 35) Ministerstvem životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 90 odst. 8.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přírodní výtvar, který je dokladem vývoje společnosti (např. Husův dub), jemuž stát poskytuje zvláštní ochranu tím, že jej prohlásí za chráněný a stanoví podmínky jeho ochrany.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Chráněný přírodní výtvar

Definice dle jiných právních předpisů

Chráněné přírodní výtvary a chráněné přírodní památky vyhlášené podle § 6 zákona č. 40/1956 Sb. se tímto prohlašují za přírodní památky (§ 36), pokud nebudou zařazeny do kategorie národních přírodních rezervací (§ 28), přírodních rezervací (§ 33) nebo národních přírodních památek (§ 35) Ministerstvem životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 90 odst. 8. § 90

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přírodní výtvar zejména krasový jev, skalní útvar, významný strom - jemuž stát poskytuje zvláštní ochranu tím, že jej prohlásí za chráněný a stanoví podmínky jeho ochrany.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Indukční smyčka

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Pro účely této vyhlášky se rozumí indukční smyčkou zařízení pro nedoslýchavé osoby umožňující jim pomocí osobní kompenzační pomůcky přijímat zvuk akustických reprodukcí zařízení, zejména ozvučení sálu kina nebo překladatelský servis.

Vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, § 2. (Zrušena)

ZRUŠENO Informace o území

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Při zpracování územně plánovací dokumentace se využívá rozsáhlý soubor informací, které se váží k území. Označovány jsou obvykle jako územně orientované informace, případně jako datové sady nebo datové soubory. V publikaci je pro jednodušší vyjadřování používán pouze termín informace o území.

V ustanovení § 138 odst. 3 zákona je uvedeno "Vědecké instituce a jiné právnické osoby nebo fyzické osoby podnikající podle zvláštních předpisů sdělují orgánům, které zabezpečují úkoly na úseku územního plánování, na jejich žádost údaje a výsledky, k nimž dospěly při své činnosti."

Informace o území jsou zjišťovány a dohledávány pořizovatelem zejména v průběhu přípravných prací a dále projektantem při průzkumech a rozbořech, potřeba dalších informací o území se může prokázat i v průběhu dalších etap zpracování územně plánovací dokumentace. Rozsah a míra podrobnosti vstupních informací o území je významně ovlivněna druhem zpracovávané územně plánovací dokumentace. S ohledem na její druh bude i rozdílná potřeba spolupráce odborníků na jejich vyhodnocení a při jejím zpracování.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

pokračování I:

Použití řady informací o území vyplývá přímo z požadavků zákona a vyhlášky na obsah územně plánovací dokumentace a je možné jejich rozdělení do následujících témat:

- demografické, sociální a ekonomické údaje

Výsledky sčítání lidu, domů a bytů, historické demografické řady, prognózy vývoje počtu obyvatel, výsledky dílčích šetření v obdobích mezi sčítáními. Důležité jsou i údaje o míře nezaměstnanosti a jejím vývoji, souvislosti s vyjížděnou za prací (dopravní spjatost jednotlivých obcí apod.), o struktuře a kvalitě bytového

fondy, sociologické průzkumy apod.

- sídelní struktura, vztahy jednotlivých sídel

Velikost a atraktivita jednotlivých sídel, způsobená jejich polohou na dopravních cestách, významem ve veřejné správě, nabídkou služeb, pracovních příležitostí, rozvojových ploch, kvalitou prostředí apod.

- životní prostředí, jeho jednotlivé složky - půda (zemědělský půdní fond, pozemky k plnění funkcí lesní), voda, ovzduší.

Kvalita zemědělského půdního fondu podle kódů BPEJ, zařazení pozemků do příslušné třídy ochrany zemědělské půdy, investice v půdě - závlahy, meliorace, jejich stáří a funkčnost, půdy ohrožené vodní či větrnou erozí;

Kategorizace lesů (např. lesy hospodářské, ochranné a zvláštního určení), skladba a stáří porostů, které mají vztah na územní systémy ekologické stability. Jedná se o údaje především z lesních hospodářských plánů a osnov;

Záplavová území, stanovená vodoprávním orgánem, potřeba ochrany území před povodněmi (např. suché poldry, chráněné koridory pro odvádění velkých vod, kritické profily průtoku, inundace apod.), vodní eroze, zamokření území, odvodnění, využití vodních ploch (rybníky, vodní nádrže apod.), vodní cesty, plavební poměry apod.;

Inverzní území, převažující směry proudění vzduchu (větrná růžice), provětrávání území - ventilační faktor, údaje o původcích znečištění ovzduší, emise, imise apod.

- geologie, nerostné suroviny (ložiska, těžba)

Dobývací prostory, chráněná ložisková území, poddolovaná území, nevýhradní ložiska nerostných surovin, stará důlní díla, úroveň hladiny spodních vod, hydrogeologické a geologické průzkumy, možnosti sesuvu půd apod.

- ochrana přírody, krajiny

Zvláště chráněné části přírody podle zákona o ochraně přírody a krajiny (národní parky, chráněné krajinné oblasti, přírodní rezervace, památky, významné krajinné prvky, územní systémy ekologické stability, přírodní parky k ochraně krajinného rázu, dendrologické průzkumy).

- hygiena prostředí

Zasažení území hlukem (hlukové mapy), výskyt radonu z podloží, znečištění ovzduší.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

pokračování II:

- kulturní památky a dědictví

Území, objekty chráněné podle zákona o státní památkové péči - památkové rezervace, památkové zóny, národní kulturní památky a nemovité kulturní památky zapsané v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek ČR, památky zapsané v seznamu UNESCO, archeologické lokality, příslušná ochranná pásma, významné architektonické a urbanistické hodnoty.

- technické vybavení / infrastruktura

Vodovody, vodojemy, AT stanice, prameniště, tlaková pásma, splašková i dešťová kanalizace, čistírny odpadních vod, přečerpávací stanice, rozvodné sítě elektro (především velmi vysokého napětí a vysokého napětí), rozvodny, měnírny a trafostanice, kabely a jiná zařízení telekomunikační sítě, plynovody, ropovody a další produktovody včetně zařízení s nimi spojených.

- dopravní vybavení / infrastruktura

Druhy dopravy, dopravní cesty a koridory, logistická centra v území, kategorie silnic, výsledky sčítání dopravy, informace o železniční, letecké a vodní dopravě, o dopravní obslužnosti území, cyklistických a hlavních pěších komunikacích či turistických cestách. Důležité jsou i informace o nehodových místech, malé nosnosti mostů, dopravních závadách, dopravní směrové průzkumy apod.

- občanské vybavení / infrastruktura

Druhy a kapacita jednotlivých občanských zařízení, jejich význam a atraktivita (základní, vyšší/nadmístní), nasycení poptávky po jednotlivých druzích, kvalita nabízených služeb, potřeba jejich inovace apod.

- nakládání s odpady

Odpady produkované v řešeném území (zejména nebezpečné a toxické), jejich původ, způsob likvidace, zařízení k likvidaci odpadů, místa a zařízení sloužící pro třídění odpadů, ekologická zátěž, zejména staré skládky a možnosti jejich rekultivace, trasy přepravy nebezpečných odpadů apod.

- civilní ochrana, obrana státu

Možná ohrožení území a obyvatel např. haváriemi, nároky na území, plochy, pozemky a stavby k řešení krizových a havarijních situací, zdroje vody pro hašení požárů, údaje o požadovaných parametrech přístupových/evakuačních komunikací apod.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

pokračování III:

Použití určitých informací o území je v některých případech výslovně uloženo právními předpisy, které upravují činnost dotčených orgánů státní správy, které potřebné informace přímo vytvářejí v rámci své činnosti a zaručují tedy jejich kvalitu a dostupnost.

Neukládá-li to ustanovení určitého právního předpisu pořizovatel nebo projektant nevytváří informace o území, na jejichž základě vydávají dotčené orgány svá stanoviska při projednávání jednotlivých etap pořizování územně plánovací dokumentace. Pro takovéto informace o území je v některých předpisech používáno označení povinné, někdy též závazné podklady. Z hlediska územního plánování se jedná o neopominutelné podklady, tedy takové, ke kterým jsou pořizovatel i projektant sice povinni přihlédnout, závaznost těchto podkladů však nelze absolutizovat, chápat ji jako povinnost úplného převzetí jejich obsahu. Využití podkladů dotčených orgánů státní správy je podmíněno dosažením souladu a kompromisu nejen mezi všemi požadavky na ochranu veřejných zájmů, uplatněnými při zpracování územně plánovací dokumentace a při jejím projednávání, ale také splněním cílů a úkolů územního plánování, to je "vytváření předpokladů k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území...". (viz § 1 odst. 2 zákona).

Kromě uvedených vstupních informací o území jsou v rámci průzkumů a rozborů projektantem zjišťovány, zpracovávány a vyhodnocovány specificky územně plánovací informace, zejména:

- o funkčním využití, uspořádání a organizaci území, ploch a pozemků a o vzájemném vztahu urbanistických funkcí v území;
- o hodnotách území (viz hodnoty území), jejich souladu.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

ZRUŠENO Informační servis státu (ISS)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Informační servis státu (ISS) je systém zveřejňování informací na WWW stránkách státní správy.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

ZRUŠENO Iniciativa Equal

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Equal je jednou z iniciativ Evropských společenství, která byla schválena Evropskou komisí pro členské země Evropské unie pro programové období 2004 - 2006. Hlavním cílem iniciativy EQUAL je prosazování inovativních nástrojů řešení stávajících problematických oblastí souvisejících s diskriminací a nerovnostmi v oblasti trhu práce.

Internet 2015. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

ZRUŠENO Iniciativa Interreg III

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Program Interreg III, jež má tři části (A, B, C), je jednou z iniciativ Evropských společenství, která byla schválena Evropskou komisí pro členské země Evropské unie pro programové období 2004 - 2006. Je nástrojem pro překonání nevýhod plynoucích z příhraniční pozice dané oblasti.

Část A se týká přeshraniční spolupráce,

část B je zaměřena na nadnárodní spolupráci a

část C podporuje mezuregionální spolupráci.

Internet 2015. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

ZRUŠENO Iniciativa Interreg IVC

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Program je součástí Cíle Evropská územní spolupráce politiky strukturálních fondů 2007-2013. Celkovým cílem Programu INTERREG IVC, s jeho zaměřením na meziregionální spolupráci, je zlepšovat efektivitu regionálně rozvojových politik v oblastech inovací, znalostní ekonomiky, životního prostředí a předcházení rizikům stejně tak jako přispívat k ekonomické modernizaci a zvyšování konkurenceschopnosti Evropy.

Tohoto cíle by mělo být dosaženo díky výměně, sdílení a přenosu zkušeností, znalostí a nejlepších postupů (good practices). Díky podpoře evropské spolupráce povzbuzuje INTERREG IVC regionální a místní úřady, aby vnímaly meziregionální spolupráci jako prostředek ke zvýšení jejich rozvoje prostřednictvím přístupu ke zkušenostem ostatních. Takto může být úspěšná zkušenost získaná v různých regionech rozšířena do celé Evropy.

Internet 2015. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

ZRUŠENO Jádru regionální sídelní aglomerace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jádrovými městy byla tehdejší krajská města a další významná regionální centra (současná krajská města). (Viz Aglomerace regionální sídelní)

Regionální politika, územní disparity a dopady hospodářské krize v české republice. Praha: ÚRS Praha, a.s., 2011.

Město, jehož sídelní vztahy k okolí dosahují takové intenzity, že jsou rozhodujícím faktorem pro vznik sídelní regionální aglomerace.

Sídelní regionální aglomerace může mít několik jader.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Klasifikace ekonomických činností odvětvová (OKEČ)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hierarchicky uspořádané třídění ekonomických činností stanovené Českým statistickým úřadem. Každá položka zahrnuje seskupení stejnorodých činností na příslušném stupni třídění.

Od 1. 1. 2008 nahrazena klasifikací CZ-NACE

Internet 2014. Ministerstvo životního prostředí ČR.

ZRUŠENO Komplexní bytová výstavba

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Bytová výstavba zahrnující vedle výstavby bytů i výstavbu občanského a technického vybavení, komunikací, parkovacích ploch, hřišť a zeleně v rozsahu stanoveném technicko - hospodářskými ukazateli. Náklady na komplexní bytovou jednotku jsou součtem nákladů na čistý byt a podílu nákladů vynaložených na výstavbu uvedeného vybavení.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Kooperační seskupení

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Útvar horizontální kooperace sdružující obvykle tři až čtyři zemědělské výrobně organizační jednotky téže

nebo podobné výrobní povahy, jež mají společné středisko mechanizace, opravy strojů, zařízení posklizňové úpravy a skladování plodin. Má obvykle sídlo v středisku osídlení místního významu a obhospodařuje zemědělskou půdu (obvykle 4000 až 8000 ha) příslušného spádového území, jehož rozloha činí 60 až 120 km².

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Krajina sídla

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Krajina sídla je část zemského povrchu v zastavěném území sídla; v této části krajiny převládají stavebně technické prvky nad prvky přírodními (dříve intravilán). (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Látky ovlivňující klimatický systém Země

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona v oblasti ochrany klimatického systému Země se rozumí látkami ovlivňujícími klimatický systém Země oxid uhličitý, metan, oxid dusný, částečně a zcela fluorované uhlovodíky a fluorid sírový.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3 písm. c. (Zrušen)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

oxid uhličitý (CO₂),
metan (CH₄),
oxid dusný (N₂O),
částečně fluorované uhlovodíky (HFC),
zcela fluorované uhlovodíky (PFC)
a fluorid sírový (SF₆).

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

ZRUŠENO Městský region

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

V roce 1983 schválila vláda usnesení č. 26/1983 ke zprávě o krajských koncepcích urbanizace a vývoje osídlení v ČSR. Území se soustředěným osídlením se členila na:

- a) sídelní regionální aglomerace
- b) městské regiony.

Toto usnesení předpokládalo 11 sídelně regionálních aglomerací (oproti usnesení č. 4/1976 byla vypuštěna Jihlavská regionální aglomerace a dostala název Jihlavský městský region; dřívější Královéhradecká a Pardubická sídelní regionální aglomerace byla spojena jako jedna Hradecko-Pardubická aglomerace). U 3 dalších sídelních regionálních aglomerací byl upraven název, kromě krajského města bylo s pomlčkou uvedeno i druhé významné město, aby se zdůraznil regionální význam aglomerace. Vedle sídelních regionálních aglomerací bylo vyčleněno i 23 městských regionů jako významných center mimo sídelní regionální aglomerace. Jak sídelní regionální aglomerace, tak i městské regiony měly významná centra označena jako jádra aglomerace nebo městského regionu a méně významná centra jako přidružená centra osídlení. Takto vyznačená centra osídlení značně ovlivňovala územní rozvoj až do roku 1993, kdy byla příslušná usnesení vlády definitivně zrušena.

Regionální politika, územní disparity a dopady hospodářské krize v české republice. Praha: ÚRS Praha, a.s., 2011.

ZRUŠENO Městský sídelní útvar

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sídelní útvar vyznačující se zpravidla vyšším soustředěním zastavěním a vyšší úrovní občanského o technického vybavení; za spodní konvenční hranici jeho velikosti se zpravidla považuje 5.000 obyvatel; převážná část obyvatelstva je zaměstnána v průmyslu, občanských zařízeních a v dopravě. Městský sídelní útvar nemusí mít statut města.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Mimopracovní dojíždka

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nepravidelná dojíždka za službami, rekreací, do škol a za účelem společenského styku. Rozlišuje se dojíždka obligatorní, jež je vázána administrativní příslušností obyvatel (dojíždka do zdravotnických zařízení, na správní úřady apod.), a dojíždka fakultativní - podle individuální volby.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Místní přivaděč

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Silniční komunikace s omezeným přístupem, umožňující propojení dálnice, silnice pro motorová vozidla nebo rychlostní místní komunikace se sítí silnic nebo místních komunikací, vyhrazená motorovým vozidlům se stanovenou konstrukční rychlostí podle platných pravidel silničního provozu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Nadřízený orgán územního plánování

Anglický překlad

Superior Planning Authority

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

(2) Krajský úřad

a) vykonává působnost nadřízeného orgánu územního plánování pro obce,

(3) Ministerstvo pro místní rozvoj

b) vykonává působnost nadřízeného orgánu územního plánování pro hlavní město Prahu a pro kraje.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 14. (Zrušen).

ZRUŠENO Následně schválená územně plánovací dokumentace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Tento pojem vyplývá z § 30 zákona, jedná se o méně podrobný druh územně plánovací dokumentace, schválený následně po podrobnější územně plánovací dokumentaci. Ustanovením § 30 zákona se ukládá obcím uvést územní plán obce nebo regulační plán do souladu s následně schváleným územním plánem velkého územního celku, případně regulační plán s následně schváleným územním plánem obce a územním plánem velkého územního celku. Do doby, než je tento soulad zajištěn nelze rozhodovat podle těch částí podrobnějšího druhu územně plánovací dokumentace, které jsou v rozporu s následně schváleným méně

podrobným druhem územně plánovací dokumentace. Tento požadavek vychází z potřeby předcházet situacím, ve kterých by pro stejné území platily dvě rozdílné směrnice pro nakládání s územím a pro povolování změn v jeho využití. Ustanovení § 30 ovšem nezmocňuje orgán, který pořizuje a schvaluje územní plán velkého územního celku k tomu, aby zasahoval do pravomocí obcí tím, že by tento územní plán obsahoval to, co je podle příslušných ustanovení zákona a vyhlášek obsahem územního plánu obce nebo regulačního plánu.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

ZRUŠENO Nástupní centrum cestovního ruchu

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zpravidla větší sídelní útvar umožňující nástup do oblasti nebo podoblasti cestovního ruchu. Obvykle leží na hlavní dopravní trase, má vyhovující občanské vybavení a může být též cílem rekreace a cestovního ruchu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Návrh usnesení o schválení ÚPD

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Dokument, obsahující vždy

- a) návrh výroku o schválení,
- b) návrh výroku o vymezení závazné části územně plánovací dokumentace,
- c) návrh výroku o vyřízení námitek k návrhu územně plánovací dokumentace a nesouhlasů s vyřízením námitek podaných ke konceptu řešení. (Vyhláška č. 131/1998 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, § 16.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Návrh územně plánovací dokumentace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Návrh územně plánovací dokumentace je další fází zpracování územně plánovací dokumentace na straně zpracovatele. Zpracování návrhu zajišťuje pořizovatel na základě schváleného souborného stanoviska nebo v případě zpracovávané a projednané urbanistické studie na základě schváleného zadání, splňujícího funkce souborného stanoviska. Pořizovatel sleduje průběh prací, zajišťuje evidenci a zápisy z jednání a rozhodnutí, ovlivňujících řešení a projednává případné rozpory.

Návrh se zpracovává ve stejném rozsahu jako koncept řešení územně plánovací dokumentace, pokud nebyl rozsah rozšířen podmínkami souborného stanoviska nebo zadání. Návrh vždy obsahuje vymezení závazné části územně plánovací dokumentace a návrh výroku schvalujícího orgánu.

Návrh je před schválením veřejně projednáván. Návrh územního plánu obce a regulačního plánu posuzuje před schválením nadřízený orgán územního plánování. Schválenou územně plánovací dokumentaci opatří pořizovatel schvalovací doložkou.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Návrh územně plánovací dokumentace se zpracovává po schválení souborného stanoviska (nebo po schválení zadání, splňujícího funkce soubor. stanoviska - v případě urbanistické studie zpracovávané a projednané dle § 21 stav. zákona). (Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, §21. Vyhláška č. 131/1998 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, § 14.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Po schválení souborného stanoviska nebo po schválení zadání splňujícího funkce souborného stanoviska v případě urbanistické studie nebo územní prognózy zpracovávané a projednané podle § 21 zákona se zpracuje návrh územně plánovací dokumentace.

Základní obsah územně plánovací dokumentace podle přílohy č. 2 může být rozšířen podmínkami souborného stanoviska nebo zadání pro zpracování návrhu územně plánovací dokumentace.

Vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci. (Zrušena)

ZRUŠENO Nemotoristická komunikace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Místní komunikace s omezeným přístupem, určená jinému než motorovému provozu. Podle určení a technické hodnoty může to být:

- komunikace pro pěší, určená výhradně pro provoz chodců,
- stezka, určená pro cyklisty, chodce nebo zvířata, s povrchem upraveným pro daný účel,
- pěšina, určená pro chodce, bez jakýchkoliv stavebních úprav, případně jen s nesouvislými úpravami terénu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Nestřediskové sídlo

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nestředisková sídla se členila na sídla trvalého významu a ostatní.

(Viz "středisková soustava osídlení").

Regionální politika, územní disparity a dopady hospodářské krize v české republice. Praha: ÚRS Praha, a.s., 2011.

Venkovské sídlo, které nemá funkci střediska; jeho obyvatelstvo má spád ke středisku osídlení, jehož pracovní místa a občanská zařízení využívá; zůstává nestřediskovým sídlem i tehdy, stane-li se v důsledku změn v územní organizaci součástí obce, která je střediskem osídlení místního nebo obvodního významu.

Rozlišují se :

- nestředisková sídla trvalého významu, tj. sídla s definovanou funkcí, jež je nositelem trvalého významu (obytnou, zemědělskou, rekreační apod.)
- ostatní nestředisková sídla.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Nestřediskové sídlo trvalého charakteru

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nestředisková sídla trvalého charakteru plnila určité funkce, pro něž měla být zachována (bydlení, cestovní ruch, dopravní uzel, historická lokalita atd.).

Regionální politika, územní disparity a dopady hospodářské krize v české republice. Praha: ÚRS Praha, a.s., 2011.

Nestředisková sídla trvalého významu jsou sídla s definovanou funkcí, jež je nositelem trvalého významu (obytnou, zemědělskou, rekreační apod.)<

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Nestřediskové sídlo ostatní

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nestředisková sídla ostatní neměla perspektivu rozvoje, zejména se v nich neprováděly žádné renovační a tím méně investiční akce.

Vycházelo se z toho, že zajišťování veřejných služeb pro tyto obce je vzhledem k počtu obyvatel velmi nákladné. To vedlo k vyliďňování těchto sídel (často samostatných obcí).

Regionální politika, územní disparity a dopady hospodářské krize v české republice. Praha: ÚRS Praha, a.s., 2011.

ZRUŠENO Oblast klidu (klidová oblast)

Anglický překlad

Zone Of Restricted Activities

Definice dle jiných právních předpisů

Oblasti klidu vyhlášené obecně závaznými právními předpisy okresních národních výborů se tímto prohlašují za přírodní parky.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 90, odst. 10.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Relativně hodnotná přírodní část krajiny, chráněná v zájmu zachování příznivých biologických, krajinných a estetických vlastností prostředí. Má charakter dostatečně rozlehlé funkční krajinné zóny, která může plnit rekreační funkci a zároveň být ekonomicky využívána pro zemědělství, lesní hospodářství, myslivost a rybářství.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Obor (skupina) občanských zařízení

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhrn jednotlivých druhů nebo druhových souborů občanských zařízení zařazených do společné třídy podle shodné hlavní činnosti, pro kterou je zařízení zřízeno (např. služby obyvatelstvu, obchod, veřejné stravování apod.). Zařazení občanského zařízení do oboru se neřídí resortní příslušností jeho provozovatele.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Obrat dojížděky

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Součet počtu osob do určitého místa (sídla) dojíždějících a počtu osob z tohoto místa (sídla) vyjíždějících.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Obvod kooperační

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Útvar vertikální kooperace sdružující obvykle čtyři až pět kooperačních seskupení a společné zemědělské podniky pro výkrm drůbeže a prasat, pro agrochemické služby, výrobu krmiv, skladování plodin, zemědělské stavebnictví atd. Organizuje se obvykle ve spádovém území střediska osídlení obvodního významu a podniky v něm sdružené obhospodařují zemědělskou půdu o výměře obvykle 15000 - 30000 ha, přičemž

rozloha území kooperačního obvodu činí 400 až 800 km².

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Obvod průmyslový

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Plánovitě řešená ucelená část zóny pro průmyslovou výrobu, v níž jsou koordinovanou výstavbou nebo přestavbou soustředěny průmyslové závody, které na základě sdružených investic staví a využívají společné komunikace a zařízení dopravy, technické sítě a zařízení, případně budovy a zařízení sociální, zdravotnické, obchodní, administrativní, pomocných výrobní apod. Podle polohy k sídelnímu útvaru, velikosti a hygienické závadnosti se průmyslové obvody dělí na vnitroměstské, okrajové a mimoměstské.

Průmyslový obvod vnitroměstský soustřeďuje hygienicky nezávadné průmyslové závody, které nemají rušivý vliv na okolí. Jeho rozloha je zpravidla 50-100 ha.

Průmyslový obvod okrajový soustřeďuje hygienicky středně závadné průmyslové závody, které mají středně rušivý vliv na okolí. Vyžaduje železniční vlečku a jeho rozloha je zpravidla 50-200 ha.

Průmyslový obvod mimoměstský soustřeďuje hygienicky značně závadné průmyslové závody, které mají značně rušivý vliv na okolí. Má velké nároky na dopravu po vlečce. Jeho rozloha zpravidla nepřesahuje 1000 ha.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Obytná část

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Část obytné zóny zastavěná stavbami pro bydlení, která svou strukturou, hustotou obyvatel, druhem a výškovým řešením staveb a svými klimatickými, hygienickými, estetickými a provozními požadavky určuje územní a kapacitní uspořádání jednotlivých složek obytné zóny.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Obytná funkce

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

V urbanistickém smyslu souhrnná funkce, kterou plní stavby nebo plochy území určené k bydlení.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Obytná skupina

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Nejnižší - v podstatě nesoběstačný - funkční celek v rámci obytné zóny, mající velikost cca 300 - 3000 obyvatel. Význam zřejmě ztrácí pojem „obytný okrsek“, jímž byl dříve samostatně sledovaný funkční celek v rámci obytné zóny o velikosti cca 3500 - 6000 obyvatel.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Odb. způsobilost pro posuz. vlivu na ŽP

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Způsobilost pro zpracování dokumentace o hodnocení vlivu stavby, činnosti nebo technologie na životní prostředí podle zákona č. 244/1992 Sb. a vyhlášky MŽP č. 499/1992 Sb. Odbornou způsobilost má fyzická osoba, která je držitelem osvědčení o odborné způsobilosti, které vydává MŽP v dohodě s MZD na základě

vykonané zkoušky.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

ZRUŠENO Odpad bytový

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhrn ztrát fondu trvale obydlených bytů, vzniklých likvidací zchátralých bytů, přestavbou, užíváním bytů k nebytovým účelům nebo demolici bytů při výstavbě jiných zařízení na určitém území.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Odpadové suroviny, viz druhotné suroviny

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odpadní látky organického a neorganického původu, které jsou organizovaným způsobem sbírány a které jsou dále využívány ve výrobě jako druhotné suroviny.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Orientační bod pro zrakově postižené osoby

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Pro účely této vyhlášky se rozumí orientačním bodem pro zrakově postižené osoby trvalé místo, které je snadno, rychle a jednoznačně vnímatelné především hmatem, popřípadě sluchem a výrazně se odlišuje od okolního prostředí.

Vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, § 2. (Zrušena)

ZRUŠENO Orientační znak pro zrakově postižené osoby

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Pro účely této vyhlášky se rozumí orientačním znakem pro zrakově postižené osoby doplňující trvalá informace hmatová, sluchová nebo čichová, vedoucí k vytvoření správné představy zrakově postižených osob o prostředí nebo prostoru.

Vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, § 2. (Zrušena)

ZRUŠENO Pásmo regionální sídelní aglomerace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Území se sídelními vztahy relativně homogenními ve struktuře a intenzitě. Rozeznávají se tato pásma:

- pásmo městských sídelních vztahů zahrnující jádro aglomerace,
- příměstské pásmo,
- pásmo intenzivních vztahů zahrnující vnější pásmo.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Plán územní dílčí

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Územní plán, který lze v případech uvedených v zákoně zpracovávat pro komplexní řešení části území obce.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

ZRUŠENO Plán vodohospodářský směrný

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Směrný vodohospodářský plán je základním podkladem pro vodohospodářská opatření všech rezortů, pro vodohospodářská opatření při územním plánování a vodohospodářská rozhodování. Je rovněž jedním ze základních podkladů pro hospodaření s vodami a pro vypracování dlouhodobých výhledů odvětví, která mají požadavky na vodní zdroje nebo jinak ovlivňují hospodaření s vodou, popřípadě její jakost. Součástí tohoto plánu je státní bilance zásob povrchových a podzemních vod a jejich jakosti.

Viz Program rozvoje vodovodů a kanalizací územního celku

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

ZRUŠENO Plánování sociální

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nástroj vědeckého plánovitého ovlivňování společenských procesů k dosažení vyváženosti společenského rozvoje. Jeho cílem je zajišťovat všestranný rozvoj kolektivů i jednotlivců v úrovni podniků nebo i územních celků. V ČSSR není dosud institucionalizováno.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Podklady územně technické (ÚTP)

Anglický překlad

Area Technical Materials

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Územně technické podklady náleží k územně plánovacím podkladům. Jedná se o účelově zaměřené a soustavně doplňované soubory údajů charakterizující stav a podmínky území.

Územně technické podklady musí obsahovat všechny podstatné informace o stavu, možnostech a limitech využití území a jiných závazných omezeních, vyplývajících z právních předpisů, schválené územně plánovací dokumentace a platných správních rozhodnutí. Zpracovávají se převážně v digitální podobě a jednotným způsobem s ohledem na jejich využití pro zpracování územně plánovací dokumentace. Průběžně se aktualizují.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Dílčí údaje o území sestavené do uceleného souboru, který dává obraz o podmínkách v území. Zpracovávají se pro celé území ČSSR pro území ČSR a SSR a pro vybrané územní celky. Slouží zejména pro zpracování územně plánovací dokumentace, posuzování a tvorbu koncepce investiční výstavby, průběžné sledování změn v podmínkách území, jeho organizaci a využití, jakož i pro územní rozhodování, není-li zpracována příslušná územně plánovací dokumentace.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Územně plánovací podklady tvoří

d) územně technické podklady, kterými jsou účelově zaměřené a soustavně doplňované soubory údajů charakterizujících stav a podmínky území.

Územně technické podklady obsahují podstatné informace o stavu, možnostech a limitech využití území a jiných závazných omezeních vyplývajících z právních předpisů, schválené územně plánovací dokumentace a platných správních rozhodnutí.

Územně technické podklady se zpracovávají způsobem umožňujícím zejména využití pro zpracování územně plánovací dokumentace, územně plánovacích podkladů, pro územní rozhodování a pro další potřeby veřejné správy, např. v digitální podobě.

Územně technické podklady se průběžně aktualizují.

Vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, § 3, odst. 2, písm. d. (Zrušena)

ZRUŠENO Podoblast cestovního ruchu

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Část oblasti cestovního ruchu tvořící svébytný přírodní celek, komunikačně napojený na hlavní nástupní centrum podoblasti. Je zájmovým územím soustavy výchozích bodů, středisek a základů cestovního ruchu a rekreace.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Pořizování územně plánovací dokumentace

Anglický překlad

Planning Documentation Procurement Process

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

O pořízení ÚPD rozhoduje ten orgán, který je příslušný k jejímu schválení. Obec pořizuje pro své území územní plán obce, regulační plány a územně plánovací podklady. Ministerstvo pro místní rozvoj pořizuje územní plány velkých územních celků. Pořizování zahrnuje vypracování, projednání a schválení zadání, zpracování konceptu řešení, projednání konceptu řešení, vypracování souborného stanoviska, zpracování návrhu a projednání návrhu ÚPD. Náklady spojené s pořízením ÚPD hradí orgán územního plánování, který ji pořizuje. Orgán územního plánování může požadovat částečnou, nebo úplnou úhradu nákladů za pořízení ÚPD od právnických nebo fyzických osob, podnikajících podle zvláštních předpisů, jejichž výhradní potřebou bylo pořízení ÚPD vyvoláno.

Pořízení územně plánovací dokumentace probíhá v těchto krocích:

- Na základě schváleného zadání územně plánovací dokumentace zajistí pořizovatel zpracování konceptu řešení územně plánovací dokumentace.
- Na základě projednání konceptu řešení, zpracování souborného stanoviska, dohody s dotčenými orgány státní správy, vyjádření nadřízeného orgánu a schválení souborného stanoviska pořizovatel zajistí zpracování návrhu územně plánovací dokumentace.
- Základní obsah územně plánovací dokumentace je definován ve vyhlášce o územně plánovací dokumentaci (ÚPD) a územně plánovacích podkladech (ÚPP). Tento základní obsah územně plánovací dokumentace může být rozšířen podmínkami zadání nebo souborného stanoviska.
- Koncept řešení a návrh územně plánovací dokumentace zpracovává oprávněná osoba - zpracovatel územně plánovací dokumentace - zpravidla na základě smlouvy.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Pořizování územně plánovací dokumentace zahrnuje

a) soubor postupů a úkonů pořizovatele, stanovených zejména stavebním zákonem a vyhláškou č. 135/2001 Sb. Řada požadavků na činnost pořizovatele vyplývá i z uplatňování zájmů chráněných zvláštními předpisy, které upravují součinnost s dotčenými orgány státní správy.

Pořizování územně plánovací dokumentace probíhá v určitých pracovních etapách, podrobně upravených v příslušných ustanoveních vyhlášky:

1. přípravné práce
2. průzkumy a rozborů
3. zadání územně plánovací dokumentace
4. koncept řešení územně plánovací dokumentace
5. souborné stanovisko
6. návrh územně plánovací dokumentace
7. schválení územně plánovací dokumentace
8. uložení dokladové části procesu pořizování územně plánovací dokumentace

Tyto etapy probíhají přiměřeně i při pořizování změn územně plánovací dokumentace. V každé z těchto etap je obsah územně plánovací dokumentace poněkud jiný s ohledem na:

- konkrétní druh územně plánovací dokumentace, zvolený např. s přihlédnutím k rozsahu řešeného území a k uvedeným okolnostem;
- vlastnosti a charakter území, pro které se územně plánovací dokumentace zpracovává;
- problémy, které mají být řešeny v územně plánovací dokumentaci.

b) činnost projektanta - fyzické osoby oprávněné k výkonu vybraných činností ve výstavbě, mezi které patří i zpracování konceptu řešení územně plánovací dokumentace a jejího návrhu. Zahrnuje rovněž evidenci a uložení dokladů o jeho jednáních a důležitých rozhodnutích [vyhláška § 8 odst. 7 písmo e)];

c) soubor dokladů o pořizování územně plánovací dokumentace, předepsané podklady pro jeho účastníky, které jsou zpravidla výsledkem činnosti pořizovatele a projektanta.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Fáze procesu územního plánování, který zahrnuje přípravné práce, zadání průzkumů a rozborů, zpracování prognózního úkolu, územních a hospodářských zásad a programu výstavby, zadání územně plánovací dokumentace a její zpracování, sledování, prověření, posouzení, a projednání. ÚPD pořizují orgány územního plánování v souladu s plánem projektových prací.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Pracovní dojíždka

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pravidelná dojíždka za zaměstnáním do sídla, jež není trvalým bydlištěm dojíždějícího. Podle časového intervalu se dělí na denní, týdenní a občasnou.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Program regenerace historických měst

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je souborem účelově zaměřených, veřejně prospěšných opatření, směřujících k záchraně historicky nejcennějších částí měst. Program je opětovné obnovení kulturních hodnot a ozdravění životního prostředí historických sídel, ale také vytvoření atraktivních ohnisek rozvoje podnikatelských aktivit, za předem dohodnutých podmínek ochrany. Regenerace v podstatě znamená soubor zhodnocujících činností (přestavby, rekonstrukce, modernizace atd.), při nichž je zachována podstata urbanistické struktury i jednotlivých objektů. Cílem je zhodnotit prostředí, prostorovou kompozici, urbanistické soubory i objekty a zabezpečit estetický výraz, vhodnou funkční náplň a vyhovující provozně technické vybavení.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

ZRUŠENO Program revitalizace říčních systémů

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Program revitalizace říčních systémů ČR vznikl v roce 1992 a zahrnuje čtrnáct okruhů aktivit, které je možno shrnout následovně: zvýšení retenční schopnosti krajiny, náprava nevhodně provedených pozemkových

úprav, obnova přirozené funkce toků a jejich koryt. Koncepční, posuzovací a kontrolní úlohu v rámci PRŘS provádějí orgány MŽP ČR. Je hrazen z vládních prostředků.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

ZRUŠENO Program rozvoje územního obvodu obce

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Program rozvoje územního obvodu obce je integrovaný plánovací dokument, dle něhož obec zajišťuje ve svém územním obvodu hospodářský, sociální a kulturní rozvoj, ochranu a tvorbu životního prostředí. Dlouhodobě tento dokument formuluje strategické cíle rozvoje. Na střednědobé plánovací úrovni slouží zejména pro formulaci zadání plánovacích dokumentů (komplexních, územních i odvětvových) pro jednotlivé akce. V krátkodobé plánovací úrovni umožňuje kvalifikovaná rozhodnutí v souladu se strategickými cíli jak zástupcům obecní samosprávy, tak podnikatelské veřejnosti. Schvalování programu rozvoje patří do samostatné působnosti obce a je vyhrazeno zastupitelstvu obce, stejně jako kontrola plnění programu rozvoje.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

ZRUŠENO Průzkumy a rozborů

Anglický překlad

Surveys And Analysis

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Průzkumy a rozborů předcházejí pořizování územně plánovací dokumentace na straně zpracovatele. Cílem průzkumů a rozborů je vyhodnotit současný stav a podmínky využívání území, rozvojové tendence, problémy a střety zájmů v řešeném území. Průzkumy a rozborů jsou podkladem pro zpracování zadání a pro vlastní řešení územně plánovací dokumentace.

Podkladem pro zpracování průzkumů a rozborů jsou informace o území, územně technické podklady, schválená územně plánovací dokumentace, zpracované územně plánovací podklady, správní rozhodnutí, mapové podklady s vymezením řešeného území shromážděné pořizovatelem.

Průzkumy a rozborů obsahují textovou část včetně doplňujících tabulek, grafickou část, včetně výkresu limitů využití území, vyplývajících z obecně závazných právních předpisů a správních rozhodnutí, a problémový výkres, který souhrnně znázorňuje hlavní střety zájmů v řešeném území a nejdůležitější problémy, které by měly být řešeny v územně plánovací dokumentaci. Závěr textové části tvoří okruhy problémů k řešení.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vyhodnocují současný stav a podmínky využívání území, rozvojové tendence, problémy i střety zájmů v řešeném území. Průzkumy a rozborů jsou podkladem pro zpracování zadání i pro řešení územně plánovací dokumentace. Obsahují textovou část včetně doplňujících tabulek a grafů, včetně výkresu limitů využití území, vyplývajících z právních předpisů a správních rozhodnutí.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Cílem průzkumů a rozborů je vyhodnotit současný stav a podmínky využívání území a zjistit jeho hodnoty, rozvojové tendence, problémy a střety zájmů v řešeném území. Průzkumy a rozborů jsou podkladem pro zpracování zadání a pro řešení územně plánovací dokumentace. Průzkumy a rozborů se zpracovávají na základě přípravných prací pořizovatele.

Průzkumy a rozborů obsahují textovou část, včetně doplňujících tabulek a grafů. Její závěr tvoří okruhy problémů k řešení. Grafická část průzkumů a rozborů obsahuje zejména výkres limitů využití území vyplývajících z právních předpisů a správních rozhodnutí a dále problémový výkres, který souhrnně znázorňuje zjištěné záměry na změny v území, veřejné zájmy chráněné dotčenými orgány státní správy podle zvláštních právních předpisů, střety těchto záměrů a zájmů a nejdůležitější problémy, které by měly být řešeny v územně plánovací dokumentaci. Pro územní plán velkého územního celku se průzkumy a rozborů zpracovávají v rozsahu, který umožňuje posouzení tohoto územního plánu podle zvláštních právních předpisů.

Vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci. (Zrušena)

ZRUŠENO Přestavba demoliční

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Druh přestavby, při níž se zcela mění podstata urbanistické struktury, pokud tomu nebrání zvláštní důvody, např. technické nebo památkové; dosavadní stavební fond je odstraněn a na uvolněných plochách vybudován nový, odpovídající požadavkům současné společnosti. Objekty, které se na území demoliční přestavby z obecných, (ekonomických) nebo zvláštních (památkových) důvodů zachovávají jsou určeny k modernizaci nebo rekonstrukci a společně s novou výstavbou vytvářejí na území demoliční přestavby jednotný soubor.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Přestavba modernizační

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Druh přestavby, při níž se zachovává podstata urbanistické struktury i objektů (prostorová kompozice a hmotová skladba) a zlepšují provozní a technické parametry tak, aby odpovídaly požadavkům současné společnosti. Jejím cílem je zhodnotit prostředí, prostorovou kompozici, urbanistické soubory i jednotlivé objekty tak, aby se dosáhlo optimálního technického stavu a estetického výrazu, vhodné funkční naplně i provozně technického vybavení území, odpovídajícího společenské úloze sídla.

Modernizační přestavba zpravidla zahrnuje tyto činnosti, prováděné na vymezeném území a ve vymezené době:

- modernizaci domovního fondu,
- dostavbu, případně reorganizaci občanského vybavení,
- rekonstrukci památek,
- přestavbu dopravních a rozvodných sítí a úpravu ploch zeleně.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Přestavba smíšená

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Druh přestavby, při níž se částečně mění prostorová struktura a zlepšují technické a provozní parametry funkční struktury tak, aby odpovídaly požadavkům současné společnosti. Probíhá zčásti jako:

- demoliční přestavba,
- dostavba na rezervních či demolicí uvolněných plochách zastavěného území,
- soustředěná nebo rozptýlená modernizace stavebních fondů,
- rekonstrukce památek,
- rekonstrukce technické infrastruktury, zahrnující rovněž úpravu komunikací a ploch zeleně.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Přidružené centrum osídlení

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Středisko osídlení na území sídelní regionální aglomerace nebo městského regionu, které plní pro okolní obce některé funkce jádra aglomerace a má intenzivní vztahy k jádru aglomerace.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Půda mimohonová

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Označení pro příliš malé pozemky a pro pozemky v nevhodných polohách, které nejsou seskupovány do složených honů (bloků pozemků). Jsou to klíny, drobné plochy mezi komunikacemi nebo budovami, enklávy mezi lesy, úvaly; potoky apod. Mimohonovou půdou jsou také pozemky s velkou svažitostí.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Rajonizace zemědělské výroby

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stanovení zemědělských výrobních typů a výrobních oblastí podle reliéfu, nadmořské výšky, průměrných ročních teplot a srážek a genetického půdního typu. Rozlišují se čtyři výrobní typy: kukuřičný, řepařský, bramborářský a horský. Na základě zařazení katastrálního území každé obce do výrobního typu, který v něm převažuje, bylo v ČSSR vymezeno 5 výrobních oblastí (kukuřičná, řepařská, bramborářská, podhorská a horská).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Regionální komplex potravinového hospodářství

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Výrobně-hospodářský komplex zabezpečující výživu obyvatelstva sídelní regionální aglomerace a sídel v přilehlé zdrojové oblasti zemědělské produkce. Vyznačuje se integrací zemědělské výroby s potravinářským průmyslem a zásobováním trhu potravinami. Je předmětem územního plánování v měřítku velkého územního celku.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Regulovaný okrsek

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Jeden nebo více stavebních pozemků v bloku nebo ve více blocích, pro které platí tytéž regulační prvky regulačního plánu.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Rekreační prostor

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nejatraktivnější část rekreačního krajinného celku, jejíž vybavení umožňuje přechodný pobyt a provádění rekreačních aktivit. Urbanisticky je zájmovým územím střediska rekreace a cestovního ruchu, jehož akční rádius je určen velikostí tohoto prostoru.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Rozhodnutí kolaudační

Anglický překlad

Occupancy Permit Decision

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Stavbu lze užívat jen k účelu vymezenému zejména v kolaudačním rozhodnutí, v oznámení o užívání stavby nebo v kolaudačním souhlasu. Nevyžaduje-li stavba kolaudaci podle § 119 odst. 1, lze ji užívat jen k účelu vymezenému v povolení stavby.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 126, odst. 1.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Dokončenou stavbu, popřípadě její část schopnou samostatného užívání nebo tu část stavby, na které byla provedena změna nebo udržovací práce (dále v oddílu 7 jen "stavba"), pokud tyto stavby vyžadovaly stavební povolení, lze užívat jen na základě kolaudačního rozhodnutí.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 76, odst. 1. (Zrušen)

(1) Kolaudačním rozhodnutím se povoluje užívání stavby k určenému účelu, a je-li to zapotřebí, stanoví se podmínky pro užívání stavby.

(2) V kolaudačním rozhodnutí může stavební úřad stanovit podmínky vyplývající z obecných technických požadavků na výstavbu, odstranění drobných nedostatků skutečného provedení stavby zjištěných při kolaudačním řízení a určit přiměřenou lhůtu k jejich odstranění. Může tak učinit pouze v případě, že jde o nedostatky, které neohrožují zdraví a bezpečnost osob a nebrání ve svém souhrnu řádnému a nerušenému užívání stavby k určenému účelu; jinak kolaudační rozhodnutí nevydává.

(3) Má-li být stavba užívána jako provozovna, je kolaudační rozhodnutí zároveň osvědčením, že provozovna je způsobilá k provozu.

(4) Kolaudační rozhodnutí se oznámí stejným způsobem, jakým bylo oznámeno zahájení kolaudačního řízení.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 82. odst. 1, 2, 3, 4. (Zrušen)

ZRUŠENO Rozhodnutí o stavební uzávěře

Anglický překlad

Decision On Building Ban

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozhodnutím o stavební uzávěře, které je výsledkem územního řízení, se vymezuje území, v němž se trvale nebo dočasně zakazuje nebo omezuje stavební činnost, zejména pokud by mohla ztížit nebo znemožnit budoucí využití území nebo jeho organizaci podle připravované územně plánovací dokumentace. Toto rozhodnutí obsahuje zejména: označení a adresu navrhovatele, vymezení území, případně pozemků podle evidence nemovitostí, pro které platí zákaz nebo omezení stavební činnosti, rozsah zákazu nebo omezení stavební činnosti, dobu platnosti omezení.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Je jednou z forem územního rozhodnutí, obsahuje a) jméno a adresu navrhovatele, b) vymezení území, popřípadě pozemků podle katastru nemovitostí, pro které platí zákaz nebo omezení stavební činnosti, c)

rozsah zákazu nebo omezení stavební činnosti, zejména pokud by mohla znemožnit budoucí využití území nebo jeho organizaci podle připravované územně plánovací dokumentace, d) rozhodnutí o námitkách účastníků řízení, e) dobu platnosti rozhodnutí, je-li ji možno předem stanovit. Rozhodnutím o stavební uzávěře nelze zakázat nebo omezit udržovací práce. (Vyhláška č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, § 7.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Řízení námitkové

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Námitkové řízení je zvláštní režim při pořizování ÚPD.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

ZRUŠENO Sadovnická, krajinářská, zahradní úprava

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Název pro projekt objektu zeleně a rovněž realizovaný návrh, jehož výsledkem je objekt zeleně. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Seznam pozemků pro výstavbu rodinných domků

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Územně plánovací podklad, který slouží k vytvoření rezervy pozemků vhodných pro plynulou výstavbu rodinných domků. Je podkladem pro výkup pozemků národním výborem a v případném vyvlastňovacím řízení se jím prokazuje soulad s cíli a záměry územního plánování. Sestavují a schvalují jej národní výbory, které pořizují územně plánovací dokumentaci sídelních útvarů nebo zón, a to v součinnosti s místním národním výborem.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Seznam znečišťujících látek

Definice dle jiných právních předpisů

Seznam znečišťujících látek a jejich stanovených skupin (§ 5 odst. 12 zákona) je uveden v příloze č. 1 k této vyhlášce.

Vyhláška č. 356/2002 Sb., kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity, způsob předávání zpráv a informací, zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, tmavosti kouře, přípustné míry obtěžování zápachem a intenzity pachů, podmínky autorizace osob, požadavky na vedení provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší a podmínky jejich uplatňování, ve znění pozdějších předpisů, § 3. (Zrušena)

ZRUŠENO Schvalovací doložka územně plánovací dokumentace

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Hlavní výkresy a textová část schválené územně plánovací dokumentace se opatří schvalovací doložkou, která obsahuje) označení schvalujícího orgánu, datum schválení a číslo usnesení, kterým byla ÚPD

schválena,b) razítko, jméno, funkce a podpis oprávněné osoby pořizovatele,c) razítko, jméno, funkce a podpis zhotovitele,d) datum a číslo jednací stanoviska nadřízeného orgánu územního plánování k návrhu ÚPD.(Vyhláška č. 131/1998 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, § 16.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Schvalování územně plánovací dokumentace

Anglický překlad

Planning Documentation Approval Process

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Územně plánovací dokumentace nabývá platnosti schválením. Územní plán obce a regulační plán pro území obce schvaluje zastupitelstvo obce.

Územní plán velkého územního celku schvaluje Ministerstvo pro místní rozvoj a územně plánovací dokumentaci vojenských újezdů schvaluje Ministerstvo obrany, přičemž schválení si může vyhradit vláda ČR.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

ZRUŠENO Sídlo nízké urbanistické hodnoty

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

1. Sídla s narušeným či prakticky zlikvidovaným historickým stavebním fondem, jejichž novodobý obraz je tvořen zástavbou bez výrazné urbanistické koncepce. Pozice původního sídelního jádra nejsou však zcela překryty novodobou zástavbou a umožňují jeho eventuelní rekonstrukci.
2. Sídla s prakticky zlikvidovaným historickým stavebním fondem, jejichž novodobý obraz je tvořen zástavbou bez jakýchkoli urbanistických hodnot.

Urbanistická Rukověť. Územní studie Šumava. FA ČVUT, 2010

ZRUŠENO Sídlo proměnlivé urbanistické hodnoty

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

1. Menší sídla se zcela zachovalým či velmi málo narušeným historickým stavebním fondem, jejichž siluetu nepříznivě ovlivnila novodobá zástavba, především individuální a plošná obytná výstavba většího rozsahu v nevhodných prostorových pozicích, event. stavby zemědělské a průmyslové výroby. Rušivé složky jsou prostorově odděleny od sídla a sídelní jádro zůstává kompaktní a čitelně vymezeno.
2. Větší sídla a městské aglomerace, jejichž historický stavební fond zůstává zcela zachovalý či velmi málo narušen. Navazující plošná zástavba, která sídelní jádro prakticky pohlcuje, však postrádá jakoukoli urbanistickou koncepci a celkovou siluetu sídla degraduje.

Urbanistická Rukověť. Územní studie Šumava. FA ČVUT, 2010

ZRUŠENO Sídlo průměrné urbanistické hodnoty

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

1. Sídla se zcela dochovaným či mírně narušeným historickým stavebním fondem, do jejichž vnitřní struktury rušivě pronikla novodobá zástavba (především individuální a plošná obytná výstavba v nevhodných prostorových pozicích, event. stavby zemědělské a průmyslové výroby).
2. Sídla se silně oslabeným historickým stavebním fondem, do nichž novodobá zástavba nepronikla nebo významně nenarušuje sídelní obraz, charakteristický půdorysný typ zůstává čitelný.

3. Sídla se silně oslabeným historickým stavebním fondem, jejichž silueta je narušena individuální či plošnou obytnou a rekreační výstavbou, zemědělskými, ev. průmyslovými stavbami nebo areály, avšak původní urbanistický typ je alespoň z části čitelný.
4. Sídla s významně narušeným historickým stavebním fondem, v nichž novodobá zástavba zakládá zcela novou půdorysnou formu. Obraz enklávy působí v krajině v zásadě nerušivě.
5. Sídla, jejichž původní stavební fond je narušen cca z 50 – 80%; ve většině případů neposkytují torza těchto enkláv již téměř jakoukoli výpověď o původním charakteru sídla.

Urbanistická Rukověť. Územní studie Šumava. FA ČVUT, 2010

ZRUŠENO Sídlo vysoké urbanistické hodnoty

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

1. Sídla se zcela dochovaným či mírně narušeným historickým stavebním fondem, u nichž novodobá stavební aktivita nenastala, či víceméně nerušivě vstoupila do sídelního obrazu.
2. Menší sídla se zcela dochovaným či mírně narušeným historickým stavebním fondem, jejichž siluetu nepříznivě ovlivnila novodobá zástavba, především stavby a areály zemědělské či průmyslové výroby. Rušivé složky půdorysu sídla nejsou plošně rozsáhlé a jsou prostorově odděleny od historické struktury sídla, které zůstává kompaktní.

Urbanistická Rukověť. Územní studie Šumava. FA ČVUT, 2010

ZRUŠENO Sítě obcí rozvodné

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozvodné sítě obcí jsou tvořeny zejména kanalizačními rozvody, vodovody, elektrickými sítěmi, rozvody tepla, plynovody a telekomunikačními sítěmi. Plánování a udržování rozvodných sítí přísluší distribučním společnostem a v některých případech zásobování teplem a vodou také obcím.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

ZRUŠENO Skladové hospodářství

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jeden ze základních článků oběhu výrobků a materiálně-technického zásobování, který zajišťuje uchování zásob pro pohotovostní uspokojování potřeb; je jedním z podsystémů územního plánování.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Skladový obvod

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Oplocený územní celek řešený podle jednotné urbanisticko-architektonické, provozní a funkční koncepce, v němž jsou soustředěny sklady (skladové objekty) několika uživatelů různých organizačních úrovní, kteří společně využívají jeho technické a dopravní vybavení.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Skupinová zástavba

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vždy několik hlavních budov na sousedních pozemcích (skupina) se postupně spolu navzájem dotýká štítovými zdmi; volné (nezastavěné) prostory na rozhraní pozemků v uličním průčelí vznikají na začátku a konci skupiny.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Směrná část územně plánovací dokumentace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zásahy, které mění obsah směrné části, jsou zákonem označeny jako úprava územně plánovací dokumentace. O jejím pořízení rozhoduje s ohledem na druh územně plánovací dokumentace příslušný pořizovatel, kterým je obecní úřad, krajský úřad a v určitých zvláštních případech MMR.

Ustanovení § 20 až 29 zákona se na pořízení úprav směrné části územně plánovací dokumentace nevztahují. Z tohoto důvodu nemůže úprava směrné části měnit řešení, které je obsahem schválené územně plánovací dokumentace, které bylo dohodnuto s dotčenými orgány státní správy a které bylo předmětem námitek vlastníků pozemků a staveb. Z toho lze dovozovat, že úprava směrné části je interní činností pořizovatele územně plánovací dokumentace, která má pouze napomáhat její interpretaci, jejímu provádění a uplatňování v činnosti veřejné správy, pořizovateli však nepřísluší lepší interpretaci měnit obsah a smysl této směrnice.

Z rozboru obsahu závazné a směrné části územně plánovací dokumentace, jak je vymezena zejména v ustanovení § 18 vyhlášky a v jednotlivých bodech jejich příloh č. 1 a č. 2 vyplývá, že pořizovatel může aktivně upravit pouze:

- . návrh řešení požadavků civilní ochrany - u všech tří druhů územně plánovací dokumentace;
- . vymezení etapizace výstavby a změn v území - u územního plánu obce a regulačního plánu;
- . doložku civilní ochrany - u regulačního plánu.

Ve všech dalších bodech obsahu všech druhů územně plánovací dokumentace podle přílohy č. 2 vyhlášky, které jsou směrné a u kterých se tedy připouští jejich úprava pořizovatelem, se jedná pouze o informace a skutečnosti, které pořizovatel ovlivnit nemůže nijak, nebo se jedná o vyhodnocení toho, co se také nemůže měnit a je tedy mimo jeho působnost.

V praxi v souvislosti s vymezením etapizace dochází k určitému matení pojmů a nedorozuměním, způsobeným tím, že např. některé etapy jsou označovány jako závazné, některé (např. výhled) jako směrné. Stejná slova - závazný/směrný - jsou tak používána s jiným významem než jaký mají v případě závazná/směrná část ÚPD.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

ZRUŠENO Socialistická péče o životní prostředí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Záměrná institucionalizovaná vědecky řízená komplexní péče životní prostředí; její komplexnost spočívá v tom, že je péčí:

- integrální (respektuje objektivní hierarchické vztahy všech stupňů životního prostředí)
- úplnou (bere v úvahu všechny složky a prostředí příslušného subjektu prostředí),
- všestrannou (respektuje všechny složky životního prostředí),
- všeobecnou (je trvalým a nedílným zřetelem všech činností socialistické společnosti a jejich členů),
- komplexní, co do svých forem (péče o životní prostředí = ochrana životního prostředí + tvorba životního prostředí + ostatní formy, např. výchova k péči o životní prostředí, legislativa péče o životní prostředí, výzkum problémů péče o životní prostředí).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Sosiekoregion

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Účelově ustavená jednotka geomorfologického členění České republiky se specifickým souborem typů potenciální vegetace a se specifickými způsoby a intenzitou ovlivnění přírody člověkem. V 90. letech je koncepce socioekoregionů opouštěna a nahrazována koncepcí bioregionů (biogeografických regionů viz).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

ZRUŠENO Souhrnné pozemkové úpravy (SPÚ)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Komplexní soubor úprav zemědělského půdního fondu za účelem intenzifikace jeho využití zemědělskou výrobou, který zahrnuje:

- organizaci území hospodářského obvodu zemědělského podniku,
- řešení sítě polních cest,
- opatření k protierozní ochraně půdy,
- úpravu krajinného a životního prostředí,
- návrh zúrodňovacích úprav půdy.

Projekty SPÚ se vypracovávají pro zemědělské podniky, které dosáhly konsolidace plošného rozsahu půdy, směru specializace a kooperačních vazeb.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Soustava osídlení středisková

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Středisková soustava osídlení byla schválena usnesením vlády č. 283/1971 Sb. k návrhům dlouhodobého vývoje osídlení v ČSR.

Tímto usnesením byla stanovena střediska osídlení obvodního významu a střediska osídlení místního významu.

Nestředisková sídla se členila na sídla trvalého významu a ostatní.

Vládní usnesení stanovilo střediska osídlení obvodního významu. KNV stanovily střediska místního významu, jejich spádové obvody, rozdělily nestředisková sídla na trvalého významu a na ostatní.

Regionální politika, územní disparity a dopady hospodářské krize v české republice. Praha: ÚRS Praha, a.s., 2011.

Hierarchická sídelní soustava, v níž jsou vybraným sídelním útvarům na základě jejich vzájemných gravitačních vztahů a jejich hospodářského, společenského a kulturního významu určeny úrovně střediskových funkcí, jež mají v sídelní soustavě zajišťovat.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Spádové území (střediska osídlení místního významu)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Území, v němž jsou nestředisková sídla, jejichž obyvatelstvo dojíždí za základním občanským vybavením, a zpravidla za částí pracovních příležitostí, do střediska místního významu. Výstavba a jiné činnosti vyvolávají v tomto území změny, jejichž důsledky je nutno řešit ve vzájemných souvislostech.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Speciální stavební úřad

Anglický překlad

Special Building Office

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Působnost stavebního úřadu, s výjimkou pravomoci ve věcech územního rozhodování, vykonávají u

- a) staveb leteckých,
- b) staveb drah,
- c) staveb dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací,
- d) vodních děl

orgány vykonávající státní správu na uvedených úsecích podle zvláštních právních předpisů (dále jen "speciální stavební úřady").

(2) Speciální stavební úřady postupují podle tohoto zákona, pokud zvláštní právní předpisy pro stavby podle odstavce 1 nestanoví jinak. Povolení pro stavby mohou vydat jen se souhlasem obecného stavebního úřadu příslušného k vydání územního rozhodnutí, který ověřuje dodržení jeho podmínek; souhlas není správním rozhodnutím. Jestliže se nevydává územní rozhodnutí ani územní souhlas, postačí závazné stanovisko podle § 96b.

(3) V pochybnostech, zda se v konkrétním případě jedná o stavbu podle odstavce 1, nebo o stavbu v působnosti obecného stavebního úřadu, platí stanovisko příslušného speciálního stavebního úřadu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 15.

(2) Speciální stavební úřady postupují podle tohoto zákona, pokud zvláštní právní předpisy pro stavby podle odstavce 1 nestanoví jinak. Povolení pro stavby mohou vydat jen se souhlasem obecného stavebního úřadu příslušného k vydání územního rozhodnutí, který ověřuje dodržení jeho podmínek; souhlas není správním rozhodnutím. Jestliže se nevydává územní rozhodnutí ani územní souhlas, postačí vyjádření obecného stavebního úřadu o souladu navrhované stavby se záměry územního plánování.

(3) V pochybnostech, zda se v konkrétním případě jedná o stavbu podle odstavce 1, nebo o stavbu v působnosti obecného stavebního úřadu, platí stanovisko příslušného speciálního stavebního úřadu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 15. (ve znění do 31. 12. 2017)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Při leteckých stavbách, stavbách železnic a na železnici, stavbách pozemních komunikací, vodohospodářských dílech a telekomunikačních stavbách vykonávají funkci stavebního úřadu speciální stavební úřady s výjimkou pravomocí ve věcech územního rozhodování a vyvlastnění.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

ZRUŠENO Společná trasa podzemních vedení

Definice dle norem

Směrově i výškově koordinované sjednocení podzemních vedení, ukládaných zpravidla do společného výkopu.

ČSN 73 6005 Prostorová úprava vedení technického vybavení. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1973.

ZRUŠENO Společnost veřejného rozvoje

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Nezisková společnost v majetku obce. Městská rada zmocňuje radu ředitelů společností vykupovat pozemky, uzavírat smlouvy s developery, připravovat plán výstavby. Společnost je vytvořena pro konkrétní urbanistické operace, po jejich realizaci a finančním vyrovnání zaniká. (Meier, Karel: Územní plánování. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1997.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Stanovisko dotčeného správního úřadu

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Jedná se o typ úkonu správního orgánu.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

ZRUŠENO Stanovisko nadřízeného orgánu k návrhu ÚPD

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Stanovisko nadřízeného orgánu územního plánování k posouzení návrhu územního plánu obce a regulačního plánu se zpracovává na základě

- a) návrhu posuzované územně plánovací dokumentace včetně návrhu vymezení závazné části,
- b) vyhodnocení stanovisek dotčených orgánů státní správy k návrhu s vyjádřením, jak byl návrh územně plánovací dokumentace dohodnut,
- c) vyhodnocení námitek vlastníků pozemků a staveb, jejichž práva jsou dotčena, a návrhu rozhodnutí o námitkách,
- d) vyhodnocení připomínek,
- e) vyjádření orgánů územního plánování sousedních územních obvodů,
- f) veřejné vyhlášky a dalších dokladů, kterými bylo oznámeno vystavení návrhu územně plánovací dokumentace k veřejnému nahlédnutí,
- g) schválené navazující územně plánovací dokumentace. (Vyhláška č. 131/1998 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, § 15.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Stanovisko souborné

Anglický překlad

Assessment Report

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souborné stanovisko je dokument, který obsahuje pokyny pro zpracování návrhu územně plánovací dokumentace spolu s výběrem jedné varianty z konceptu řešení. V souborném stanovisku se posuzuje splnění požadavků zadání, soulad s platnou navazující územně plánovací dokumentací a splnění požadavků uvedených ve vyjádření nadřízeného orgánu územního plánování.

Souborné stanovisko zpracovává pořizovatel územně plánovací dokumentace na základě výsledků projednání konceptu jejího řešení. Pořizovatel dohodne souborné stanovisko s dotčenými orgány státní správy, které uplatnily ve stanovené lhůtě svá stanoviska. Předloží je spolu s vyjádřením nadřízeného orgánu územního plánování ke schválení. Součástí souborného stanoviska je návrh rozhodnutí o podaných námitkách. Obcím a vlastníkům, kteří podali včas námitky, sdělí pořizovatel, zda bylo námitkám vyhověno nebo důvody, pro které námitkám vyhověno nebylo.

Funkci souborného stanoviska může splňovat zadání územně plánovací dokumentace, pokud bylo řešení územního plánu obce a regulačního plánu prověřeno projednanou urbanistickou studií nebo pokud bylo

řešení územního plánu velkého územního celku prověřeno projednanou územní prognózou a na návrh pořizovatele bylo upuštěno od zpracování konceptu řešení.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Je zpracováno pořizovatelem na základě výsledků projednání konceptu řešení. Obsahuje pokyny pro dokončení návrhu územně plánovací dokumentace, jeho součástí je návrh rozhodnutí o podaných námítkách. V návrhu souborného stanoviska se posuzuje splnění požadavků zadání, soulad s platnou navazující územně plánovací dokumentací a splnění požadavků uvedených ve stanovisku nadřízeného orgánu územního plánování ke konceptu řešení. V návrhu souborného stanoviska se uvedou pokyny pro zpracování návrhu územně plánovací dokumentace spolu s výběrem jedné alternativy (varianty) z konceptu řešení.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

V návrhu souborného stanoviska se posuzuje splnění požadavků zadání, splnění požadavků uvedených ve stanovisku nadřízeného orgánu územního plánování ke konceptu řešení (§ 21 odst. 2 zákona) a soulad

- a) regulačního plánu s územním plánem obce a s územním plánem velkého územního celku,
- b) územního plánu obce s územním plánem velkého územního celku,
- c) územního plánu obce zpracovaného pro vymezenou část hlavního města Prahy nebo územně členěných statutárních měst s územním plánem schváleným pro území celého města a s územním plánem velkého územního celku.

V návrhu souborného stanoviska se uvedou pokyny pro zpracování návrhu územně plánovací dokumentace spolu s výběrem jedné alternativy nebo varianty z konceptu řešení.

Vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci. (Zrušena)

ZRUŠENO Státní program regionálního rozvoje

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí státním programem regionálního rozvoje střednědobý dokument, který stanoví zaměření podpory regionálního rozvoje pro jeden nebo společně pro více podporovaných regionů.

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. c).

ZRUŠENO Stavba jednoduchá

Anglický překlad

Simple Structure

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavba jednoduchá je stavba, která je účelově, konstrukčně nebo velikostně limitována. Podle stavebního zákona jde zejména o stavby pro bydlení, individuální rekreaci, přípojky na veřejné sítě, opěrné zdi apod., pokud takové stavby nemohou podstatně ovlivnit životní prostředí. Stavba jednoduchá je podrobně vymezena ve stavebním zákoně mezi pojmy stavebního řádu. Stavební zákon stanoví pro stavby jednoduché některé menší nároky než pro stavby běžného typu.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Jednoduchými stavbami jsou

- a) stavby pro bydlení, jejichž zastavěná plocha nepřesahuje 300 m², pokud mají nejvýše čtyři byty, jedno podzemní a tři nadzemní podlaží včetně podkroví,
- b) stavby pro individuální rekreaci,
- c) nepodsklepené stavby s jedním nadzemním podlažím a stavby zařízení staveniště, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 300 m², rozpětí u nosných konstrukcí nepřesahuje 9 m a výška 15 m,
- d) přípojky na veřejné rozvodné sítě a kanalizaci,
- e) opěrné zdi,
- f) podzemní stavby, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 300 m² a hloubka 3 m.

(6) Za jednoduché stavby se nepovažují stavby skladů hořlavín a výbušnin, stavby pro civilní obranu, požární ochranu, stavby uranového průmyslu a jaderných zařízení, sklady a skládky nebezpečných odpadů a stavby vodohospodářských děl.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 139b odst. 5, písm. a-f, odst. 6. (Zrušen)

ZRUŠENO Stavební čára nepřekročitelná

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Rozhraní vymezující zastavění na regulovaných pozemcích, jež zástavba nemusí dodržet v celém svém průběhu (nesmí však být překročeno směrem ven, zpravidla do veřejného prostranství nebo veřejného komunikačního prostoru).

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Stavební čára vnější

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Rozhraní vymezující zastavění na regulovaných pozemcích vůči vnějšímu okolí bloku, tj. směrem do veřejného prostranství nebo veřejného komunikačního prostoru.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Stavební čára vnitřní

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vymezení zastavění na regulovaných pozemcích směrem dovnitř bloku, zpravidla nepřekročitelné.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Stavební čára závazná

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Stavební čára závazná je rozhraní vymezující zastavění na regulovaných pozemcích, jež zástavba musí dodržet v celém svém průběhu (nesmí nikde přesahovat ani ustupovat, pokud to není v upřesnění regulativu výslovně umožněno).

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Stránky životního prostředí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dílčí vlivy (funkce), jimiž životní prostředí působí na člověka (např. hygienické, bezpečnostní, informační, psychické nebo estetické funkce) a dílčí účinky (stopy) vlivů člověka na životní prostředí (např. exploatační nebo různé kulturní vlivy, mj. různé lidské významy životního prostředí). Důležitou stránkou životního prostředí je jeho úroveň.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Středisko (areál) volného času

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soubor zeleně a různých zařízení ke krátkodobému využití volného času ve městě, umožňující širokou škálu rekreačně sportovních, kulturně společenských a manuálních aktivit. Jeho velikost a skladba jsou diferencovány podle stupně a významu obsluhovaných urbanistických útvarů.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Středisko osídlení

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Středisko osídlení je sídelní útvar, který je ekonomickým, společenským a obslužným centrem svého spádového území. Soustřeďuje se v něm výroba a výstavba vyššího občanského a technického vybavení. Podle usnesení vlády ČSR č. 283/71 a usnesení vlády SSR č. 1 /72 se rozlišují : - střediska osídlení obvodního významu, - střediska osídlení místního významu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Středisko osídlení místního významu

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Střediska osídlení místního významu měla zajišťovat pro obyvatele spádových území základní potřeby. KNV schválily výběr 859 středisek místního významu. To by z dnešního pohledu představovalo zhruba 4 sídla osídlení místního významu na 1 správní obvod ORP.

Vycházelo se z toho, že spádové území musí pokrývat celé osídlené území státu a středisková obec musí být dopravně dostupná pro obyvatele spádového území.

Regionální politika, územní disparity a dopady hospodářské krize v české republice. Praha: ÚRS Praha, a.s., 2011.

Sídelní útvar, který ve střediskové sídelní soustavě plní funkci střediska nejnižšího stupně. Uspokojuje základní osobní a společenské potřeby jak svého obyvatelstva, tak i obyvatelstvo svého spádového území. Přednostně se v něm rozvíjí bytová výstavba a výstavba občanského a technického vybavení. Za spodní hranici jeho velikosti se zpravidla považuje 1500 obyvatel. Jeho funkce ve střediskové sídelní soustavě nemusí zaniknout, stane-li se v důsledku změn správní organizace součástí obce, která je střediskem osídlení obvodního významu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Středisko osídlení obvodního významu

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Střediska osídlení obvodního významu stanovilo usnesení vlády č. 283/1971 Sb. k návrhům dlouhodobého vývoje osídlení v ČSR. (Viz "středisková soustava osídlení")

Regionální politika, územní disparity a dopady hospodářské krize v české republice. Praha: ÚRS Praha, a.s., 2011.

Městský sídelní útvar, který ve střediskové sídelní soustavě představuje středisko vyššího stupně, v němž se soustřeďuje bytová, občanská a průmyslová výstavba. Poskytuje pracovní příležitosti a služby občanského vybavení jak vlastnímu obyvatelstvu, tak i obyvatelstvu svého spádového území. V jeho spádovém území je zpravidla několik středisek osídlení místního významu, s nimiž vytváří jednotnou sídelní soustavu.

Středisko osídlení obvodního významu plní i funkci střediska místního významu pro své nejbližší okolí.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Stupně územně plánovací dokumentace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dosavadní praxe územního plánování, založená na zákonu č.50/1976 Sb.(stavební zákon), rozlišovala dva způsoby třídění územně plánovací dokumentace v logickém (maticovém) schématu tří kategorií a tří stupňů (tedy devíti druhů územně plánovací dokumentace). Stupně vyjadřovaly rozdílnou úroveň velikosti územních celků, pro které byly územně plánovací dokumentace zpracovávány. Zákon definoval tyto tři stupně územně plánovací dokumentace, a to:

- a) velký územní celek (VÚC)
- b) sídelní útvar (SÚ - zpravidla území obce),
- c) zónu (Z).

Novela stavebního zákona č. 83/1998 Sb. zrušila toto maticové členění a zavedla pouze tři druhy územně plánovací dokumentace, a to:

- a) územní plán velkého územního celku,
- b) územní plán obce,
- c) regulační plán.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

ZRUŠENO Stupně životního prostředí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

V souladu s reálnou hierarchickou strukturací společenského subjektu živ. prostředí se rozlišují tyto základní stupně životního prostředí:

- životní prostředí jednotlivých lidí (mikroprostředí),
- životní prostředí sociálních skupin (mezzoprostředí),
- životní prostředí lidstva (makroprostředí).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Systémové pojetí životního prostředí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Systémová definice chápe životní prostředí jako systém složený z přírodních, umělých a sociálních složek materiálního světa, jež jsou anebo mohou být s uvažovaným objektem ve stálé interakci. Tato definice, která vznikla na počátku 80. let minulého století, chápe životní prostředí jako systém, skládající se z různých složek navzájem propojených různými vazbami. Nově do tohoto systému zahrnuje sociální složky. Tyto

sociální složky jsou chápány jako vztahy, jež vznikají mezi jedinci v určité populaci, popřípadě ve společenství.

IS MUNI, Pojmy obecná část, životní prostředí [cit. 26. 3. 2018].

Dostupné z URL: < <https://is.muni.cz/do/law/shop/publikace/28308008/210-5556-Ukazka.pdf.htm> >.

Pojetí životního prostředí jako složitého uzavřeného systému s velkým počtem prvků, mezi nimiž existují nejrůznější vztahy a vazby s proměnnou dynamikou. Pro poznání životního prostředí v tomto pojetí je nutný systémový přístup, tj. metoda umožňující zkoumat prvky životního prostředí i z hlediska pevnosti vazeb v jejich dynamice, poznávat více vztahů, souvislostí, vlastností a účinků, podrobněji strukturalizovat životní prostředí a vytvářet dlouhodobé prognózy jeho změn.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Šířka regulovaného pozemku při parcelaci

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Šířka regulovaného pozemku vzniklého parcelací se měří v místě uliční čáry, popřípadě stavební čáry. Není-li průběh uliční čáry přímkový, určí se šířka regulovaného pozemku jako délka úsečky spojující oba průsečíky hranic regulovaného pozemku s uliční čarou (popřípadě rohy bloku).

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Transformovna

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zařízení uzlu elektrizační soustavy sloužící k přeměně napětí elektrické energie a k jejímu rozvádění.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Turistifikace

Anglický překlad

Turistification

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Turistifikace označuje proces, během něhož dochází k vytlačování základních funkcí sídel (obytná, obslužná, rekreační, hospodářská), sídla se pak stávají destinacemi cestovního ruchu.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

ZRUŠENO Umisťování reklam

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Přípustnost, rozsah, tvar a použitý materiál reklamních tabulí a jiných zařízení, podléhajících stavebnímu povolení nebo ohlášení, zejména ve styku nebo v přímé viditelnosti z veřejného prostranství nebo veřejného komunikačního prostoru.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Upuštění od územního řízení

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Do roku 1998 mohl stavební úřad upustit od územního řízení při umístění stavby do „uzavřeného prostoru existujících staveb“ (nesprávně „areálu“). Stavby umístované do uvedeného prostoru dnes dle SZ územní řízení nevyžadují, nemění-li se vnější půdorysné ohraničení a výškové uspořádání. Zákodárce předpokládá, že návrh na umístění v území nepříznivě působící stavby lze zamítnout přímo ve stavebním řízení, výsledky jsou sporné. Novela SZ z roku 1998 vypustila.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Urbanizačný priestor (SSR)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Prostor v okolí střediska obvodního významu zahrnující několik sídel, která mají spolupůsobit v urbanistickém rozvoji střediska obvodního významu a v budoucnosti s ním vytvořit na aglomeračních principech jeden sídelní celek.

Zásady a pravidla územního plánování: Návosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Úroveň životního prostředí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Funkční hodnota (hodnota, kvalita, jakost) vlivů životního prostředí na uvažovaný společenský subjekt prostředí; závisí nejen na stavu jeho působících složek (faktorů), ale i na stavu a činnostech ovlivňovaného subjektu prostředí a na vzájemných vztazích (interakcích) subjektu a jeho životního prostředí.

Zásady a pravidla územního plánování: Návosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Území (zóna) zvláštní architektonické péče

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Zvláště významné či hodnotné území, které není chráněno podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění.

Maier, Karel: Návosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Územní nařízení

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Územní nařízení je nástrojem, který z důvodu veřejného zájmu, jež mají časově omezenou platnost, upravuje poměry v území formou právního předpisu. Územní nařízení je nařízení o stavební uzávěře a nařízením o asanaci území.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

ZRUŠENO Územní plán velkého územního celku

Anglický překlad

Regional Plan

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Územní plán velkého územního celku pořizuje a schvaluje Ministerstvo pro místní rozvoj. Zpracovává se pro vymezené území více obcí, popřípadě okresů.

Územní plán velkého územního celku stanoví uspořádání a limity řešeného území, vymezení rozvojových ploch, hlavních koridorů dopravy a technické infrastruktury, územní systémy ekologické stability a vymezuje území speciálních zájmů s cílem zabezpečení vzájemného souladu rozvojových záměrů jednotlivých obcí v řešeném území.

Územní plán velkého územního celku obsahuje textovou část, ve které jsou zejména zhodnoceny rozvojové předpoklady jednotlivých obcí a popsán návrh rozvoje sídelní struktury, navrženo uspořádání území, stanoveny rozvojové plochy, popsán návrh dopravní a technické infrastruktury nadmístního významu, vyjádřeny limity využití území nadmístního významu, vymezeny koridory regionálních a nadregionálních územních systémů ekologické stability a koridory veřejně prospěšných staveb. Součástí textu musí být samostatná část, obsahující závazné regulativy využití a uspořádání řešeného území.

Grafická část musí obsahovat hlavní výkres znázorňující komplexní řešení a graficky vyjádřitelné regulativy. Další, dle potřeby samostatné výkresy, se zpracovávají pro zakreslení koncepce dopravy, technické infrastruktury, územních systémů ekologické stability, ploch, koridorů veřejně prospěšných staveb a vyhodnocení řešení důsledků řešení na zemědělský půdní fond. (Základní obsah plánu je stanoven v příloze č. 2 vyhlášky 131/1998 Sb.) Hlavní výkres územního plánu velkého územního celku se zpracovává v měřítku 1 : 50 000 nebo 1 : 25 000, výjimečně v měřítku 1 : 10 000.

Závaznou část územního plánu velkého územního celku vyhláší Ministerstvo pro místní rozvoj uveřejněním ve sbírce zákonů.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Územní plán velkého územního celku stanoví uspořádání a limity řešeného území, vymezí významné rozvojové plochy, hlavní koridory dopravy a technické infrastruktury, územní systémy ekologické stability a další území speciálních zájmů.

Územní plán velkého územního celku se zpracovává pro vymezené území více obcí, popřípadě okresů.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 9, odst. 1, 2. (Zrušen)

ZRUŠENO Územní prognóza

Anglický překlad

Prognosis

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Urbanistické studie, územní generely a územní prognózy, zpracované přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, které nepřesahují hranice působnosti jednoho úřadu územního plánování, prověří tento úřad ve spolupráci s dotčenými obcemi z hlediska jejich aktuálnosti; v ostatních případech prověří jejich aktuálnost krajský úřad ve spolupráci s dotčenými úřady územního plánování. Úřad, který potvrdil aktuálnost urbanistické studie, územního generelu a územní prognózy, podá návrh na vložení dat, popřípadě vloží data o nich do evidence územně plánovací činnosti.

Zadání urbanistické studie, územního generelu nebo územní prognózy, rozpracovaných ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za zadání územní studie.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 185, odst. 4,5.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Územní prognóza je územně plánovací podklad, který slouží k prověření možností dlouhodobého rozvoje území na základě rozboru územně technických podmínek, stavu životního prostředí území, demografických a sociologických podkladů a ekonomických předpokladů rozvoje území. Územní prognóza se zpracovává

zpravidla pro území více obcí, případně pro území hlavního města Prahy nebo statutárních měst. Obsah územní prognózy vychází přiměřeně z obsahového standardu územního plánu velkého územního celku.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Kategorie územně plánovací dokumentace, jíž se připravují nebo prověřují možnosti dlouhodobého urbanistického rozvoje území, popřípadě jeho jednotlivých urbanistických funkcí. Vychází zejména z rozborů územně technických a územně ekonomických podmínek, demografických a sociologických úvah, jakož i z tendencí technického a hospodářského rozvoje území. Zpracovává se na období delší než 25 let v souladu se základními cíli dlouhodobých výhledů rozvoje národního hospodářství. Má orientační charakter, avšak některé její části mohou být schváleny jako směrné, popř. závazné.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Územně plánovací podklady tvoří

- územní prognóza, která slouží k prověření možností dlouhodobého rozvoje území na základě rozboru územně technických podmínek, stavu životního prostředí území, demografických a sociologických podkladů a ekonomických předpokladů rozvoje území,

Územní prognóza se zpracovává pro území více obcí nebo okresů, případně pro území hlavního města Prahy nebo statutárních měst.

Obsah a rozsah územní prognózy se stanoví v jejím zadání. Má-li být využita při pořizování územního plánu velkého územního celku podle § 21 odst. 6 zákona, vychází se při stanovení jejího obsahu a rozsahu přiměřeně z obsahu územního plánu velkého územního celku uvedeného v příloze č. 2.

Vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, odst. 2, písm. c. (Zrušena)

ZRUŠENO Územní projekt

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kategorie územně plánovací dokumentace, jež řeší způsob využití ploch, vymezených pro místně a časově soustředěnou výstavbu a způsob jejich zástavby, jakož i stanoví podmínky věcné a časové koordinace výstavby. Územní projekt vychází zejména z cílů a úkolů střednědobého státního plánu rozvoje národního hospodářství. Zpracovává se na období do 10 let a je závazný v části řešící konkrétní investice zahrnuté v plánu investiční výstavby; ostatní jeho části jsou směrné.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Uživatel (ve výstavbě)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Konečný „zákazník“ v procesu výstavby. Osoba, která stavbu užívá (najímá nebo získává do vlastnictví), popřípadě je představitelem větší skupiny takových osob. (Slovník pojmů ve výstavbě. ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků. Praha, 1999.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Věková skladba obyvatelstva

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Charakteristika obyvatelstva daná jeho rozčleněním do základních skupin podle věku. Rozlišuje se věk dětský (0-14 roků), věk produktivní (15-55 u žen a 15-60 let u mužů) a věk poproduktivní (nad 55 let u žen a nad 60 let u mužů). Tyto základní skupiny se mohou dále členit.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Velký územní celek

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Území, na kterém je umístěno více sídelních útvarů, nebo velké území, ve kterém se uplatňují speciální zájmy (těžba, průmysl, zemědělství, rekreace apod.). Velkým územním celkem je též území hlavního města Prahy a hlavního města SSR Bratislavy. Představuje stupeň ÚPD.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Veřejné jednání (proces projednání ÚPD)

Anglický překlad

Proceedings Accessible To The Public

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Koncept řešení se projednává na veřejném jednání. Jeho součástí je odborný výklad, který zajistí pořizovatel. Místo a dobu konání veřejného jednání pořizovatel oznámí veřejnou vyhláškou nejméně 30 dnů předem a zajistí, aby byl v této lhůtě koncept řešení vystaven k veřejnému nahlédnutí. Dotčené orgány státní správy a nadřízený orgán územního plánování vyrozumí pořizovatel o veřejném jednání ve stejné lhůtě jednotlivě a vyzve je, aby sdělily svá stanoviska nejpozději do 30 dnů ode dne veřejného jednání. Ve stejné lhůtě může každý uplatnit své připomínky. Ke stanoviskům a připomínkám podaným po této lhůtě se nepřihlíží.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 21 odst. 2. (Zrušen)

ZRUŠENO Volně stojící domy

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Mezi budovami na sousedních regulovaných pozemcích jsou v uličním průčelí volné (nezastavěné) prostory.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Výrobně organizační jednotka

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Základní hospodářský útvar, např. JZD nebo závod ČSSS, schopný rozvíjet vlastní ekonomiku při účelné specializaci a koncentraci výroby v rámci kooperačního seskupení zemědělských podniků. Produkuje malý počet rostlinných výrobků a dvě nebo pouze jednu kategorii skotu. Obhospodařuje obvykle zemědělskou půdu tří až pěti venkovských sídel (většinou 1500 až 2000 ha zemědělské půdy). Celková rozloha území výrobně organizační jednotky bývá 25 až 40 km².

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Výtvarná kompozice města

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Plošná, hmotová a prostorová skladba objektů města, určující jejich proporce, měřítko, konfiguraci i členění a vyjadřující estetickou formou jejich společenský obsah a funkci; je rozhodující pro vizuální vnímání hmotného prostředí, jehož jednotlivé články svazuje do vyšších celků; jejím základem je vedení hlavních komunikačních tras, a kompozičních os, řešení rozlohy a měřítka prostorů, rozložení akcentů a dominant, organické sepětí dochovaných hodnot a nových prvků, členění zástavby a její spojení s přírodou.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Zábrana

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí zábranou přírodní nebo umělá překážka vymezující nebo dělicí prostor určený pro pohyb osob (vozidel apod.) nebo tomuto pohybu nežádoucím směrem zabraňující a to z bezpečnostních nebo provozních důvodů, přičemž nemusí splňovat požadavky na zatížení jako zábradlí.

Vyhláška č. 324/1990 Sb., o bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích, ve znění pozdějších předpisů, § 2, písm. m. (Zrušena)

ZRUŠENO Zástavba jednostranně na rozhraní pozemků

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Zástavba hlavní budovou v uličním průčelí je umístěna až na hranici se sousedním regulovaným pozemkem, ale na sousedním regulovaném pozemku se zachová dostatečný volný prostor.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

ZRUŠENO Zastavěné území obce k 1. 9. 1966

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Území, které bylo k 1. 9. 1966 souvisle zastavěno nebo jinak technicky upraveno pro potřeby obce. Do tohoto území se zahrnují i zemědělské pozemky, které nevytvářejí s okolním zemědělským půdním fondem souvislý celek. Podrobné vymezení určuje § 10 vyhlášky FMZVŽ č. 142/1976 Sb.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Zastavitelné území

Anglický překlad

Area With Development Potential

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zastavitelné území tvoří plochy vhodné k zastavění, vymezené schváleným územním plánem obce, případně regulačním plánem.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Zastavitelné území tvoří část území obce závazně vymezená v územně plánovací dokumentaci k zastavění.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Zastavitelné území tvoří plochy vhodné k zastavění takto vymezené schváleným územním plánem obce, případně regulačním plánem.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 139a. (Zrušen)

ZRUŠENO Závazná část územně plánovací dokumentace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Závazná část územně plánovací dokumentace je vyjádřena ve formě regulativů, obsahujících závazná pravidla, která omezují, vylučují, popřípadě podmiňují umístění staveb, využití území nebo opatření v území a stanoví zásady pro jeho uspořádání. Regulativy územního plánu obce a regulačního plánu, vyhlašované obecně závaznou vyhláškou obce, jsou navrhovány v souladu s požadavky podle zvláštních předpisů.

Závazná část územně plánovací dokumentace obsahuje zejména:

- a) u územního plánu velkého územního celku hlavní koridory a plochy, umožňující umístění staveb dopravní a technické infrastruktury nadmístního významu, vymezení regionálních a nadregionálních územních systémů ekologické stability, limity využití území nadmístního významu, vymezení koridorů a ploch pro veřejně prospěšné stavby,
- b) u územního plánu obce urbanistickou koncepci, využití ploch a jejich uspořádání, vymezení zastavitelného území, omezení změn v užívání staveb, zásady uspořádání dopravního, technického a občanského vybavení, vymezení územního systému ekologické stability, limity využití území, plochy přípustné pro těžbu nerostů, vymezení ploch pro veřejně prospěšné stavby a pro provedení asanací nebo asanačních úprav,
- c) u regulačního plánu vymezení zastavitelného území, jednotlivých stavebních pozemků, jejich využití, umístění staveb, omezení změn v jejich užívání, přístupy ke stavbám a napojení na technické vybavení, prvky územního systému ekologické stability, pozemky přípustné pro těžbu nerostů, pokud těžba přichází v úvahu, regulační prvky plošného a prostorového uspořádání (např. uliční a stavební čáry, výška a objemy zástavby, ukazatele využití území, řešení dopravy a technického vybavení), limity využití území a vymezení pozemků pro veřejně prospěšné stavby a pro provedení asanací nebo asanačních úprav.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Závazná část územně plánovací dokumentace je vyhlašována obecně závaznou vyhláškou obce nebo kraje, případně sdělením MMR ve Sbírce zákonů. Zásahy, které mění obsah této závazné části, jsou zákonem označeny jako změna územně plánovací dokumentace. Vymezení závazné části je tedy vyjádřením výhradní pravomoci schvalujícího orgánu rozhodovat o pořízení změny uvedené části územně plánovací dokumentace, rozhodovat o vhodném postupu pořízení této změny (možnost spojit etapu konceptu řešení a návrhu změny - jejich zpracování a projednání) a tuto změnu schvalovat. Na proces pořízení i na obsah změny územně plánovací dokumentace se vztahují ustanovení § 20 až 29 zákona. Významné je zejména to, že tak jako při pořizování územně plánovací dokumentace i v tomto případě je nezbytné umožnit podání připomínek veřejnosti, námitek vlastníků dotčených nemovitostí a dohodnutí s dotčenými orgány státní správy, které podaly stanoviska při jejich pořizování.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Závazná část územně plánovací dokumentace s ohledem na hodnoty území omezuje, vylučuje, popřípadě podmiňuje umístění staveb, využití území nebo opatření v území a stanoví zásady pro jeho uspořádání.

Závazná část územně plánovací dokumentace obsahuje zejména

- a) u územního plánu velkého územního celku hlavní koridory a plochy umožňující umístění staveb dopravní a technické infrastruktury nadmístního významu, vymezení regionálních a nadregionálních územních systémů ekologické stability, limity využití území nadmístního významu, vymezení koridorů a ploch pro veřejně prospěšné stavby,
- b) u územního plánu obce urbanistickou koncepci, využití ploch a jejich uspořádání, vymezení zastavitelného území, omezení změn v užívání staveb, zásady uspořádání dopravního, technického a občanského vybavení, vymezení územního systému ekologické stability, limity využití území, plochy přípustné pro těžbu nerostů, vymezení ploch pro veřejně prospěšné stavby a pro provedení asanací nebo asanačních úprav,
- c) u regulačního plánu vymezení zastavitelného území, jednotlivých stavebních pozemků, jejich využití, umístění staveb, omezení změn v jejich užívání, přístupy ke stavbám a napojení na technické vybavení, prvky územního systému ekologické stability, pozemky přípustné pro těžbu nerostů, pokud těžba přichází v úvahu, regulační prvky plošného a prostorového uspořádání (např. uliční a stavební čáry, výška a objemy zástavby, ukazatele využití území, řešení dopravy a technického vybavení), limity využití území a vymezení pozemků pro veřejně prospěšné stavby a pro provedení asanací nebo asanačních úprav.

Vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci. (Zrušena)

ZRUŠENO Závodová doprava

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Doprava uskutečňovaná organizací pro vlastní potřebu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Zemědělsko-potravinářský komplex

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ekonomický komplex zahrnující jednak všechna zařízení zemědělsko-potravinářského komplexu, jednak speciální služby pro jednotlivé články potravinové vertikály, např. aplikovaný výzkum, výrobu průmyslových hnojiv, zemědělských a potravinářských strojů, zemědělské stavebnictví atd. Je předmětem národohospodářského plánování v celostátním nebo nadstátním (RVHP) měřítku.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

ZRUŠENO Zemědělsko-průmyslový komplex

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ekonomický komplex zahrnující jednak všechna zařízení zemědělsko-potravinářského komplexu, jednak speciální služby pro jednotlivé články potravinové vertikály, např. aplikovaný výzkum, výrobu průmyslových hnojiv, zemědělských a potravinářských strojů, zemědělské stavebnictví atd. Je předmětem národohospodářského plánování v celostátním nebo nadstátním (RVHP) měřítku.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.